

ESPERANTO KURSO

por

KOMENCANTOJ

Luis Guilherme Souto Jardim

LUÍS GUILHERME SOUTO JARDIM

ESPERANTO KURSO POR KOMENCANTOJ

Unua Eldono

Charqueada 2005

Agradecimentos

A minha esposa Marisa de Almeida, pela paciência e apoio e a minha filhinha Isabelle de Almeida Jardim, de três anos, que soube entender as horas que o papai estava à frente do computador.

A MISSÃO DO ESPERANTO

No cômputo das transformações por que passa o mundo, não são poucos os núcleos de organização espiritual que se instalam na Terra com vistas ao porvir da Humanidade. Se por toda parte observamos o esboroamento das obras humanas, a fim de que se renove o caminho da civilização, contemplamos também as atividades do exército de operários das edificações do futuro. Como se fossem construtores de um mundo novo, dispersos na estrada terrestre, mas procurando ajustar suas diretrizes.

São esses, sim, os artífices do progresso divino. Empunham o alvião formidável da fé, confiando, acima de tudo Naquele que é a luz dos nossos destinos. No acervo desse aparelhamento de energias renovadoras, objetivando o presente

milênio, quero referir-me ao ESPERANTO, abraçando fraternalmente por nosso irmão que se constitui pregoeiro sincero da sua casa, obedecendo ao determinismo divino das tarefas recebidas nas luzes do plano espiritual.

Jesus afirmava não ter vindo ao planeta para destruir a Lei, bem como o Espiritismo, na sua feição de Consolador, não surgiu para eliminar as religiões existentes. O Mestre vinha cumprir os princípios da Lei, como a doutrina consoladora vem para restauração da Verdade, reconduzindo a esperança aos corações, nesta hora turva do mundo, em que todos os valores morais do orbe periclitam nos seus fundamentos, assaltados pelas doutrinas de violência, que embriagaram o cérebro da civilização atual, qual veneno amargo a destruir as energias de um corpo envelhecido. Também o ESPERANTO, amigos, não vem destruir as línguas utilizadas no mundo, para o intercâmbio dos pensamentos. A sua missão é superior, é a da união e da fraternidade rumo à unidade universalista. Seus princípios são os da concórdia e seus apóstolos são igualmente companheiros de quantos se sacrificaram pelo ideal divino da solidariedade humana, nessas ou naquelas circunstâncias.

A língua auxiliar é um dos mais fortes brados pela fraternidade, que ainda se ouve neste planeta empobrecido de valores espirituais, neste instante de isolacionismo, de autarquia, de egoísmo coletivo e de nacionalismo adulterado. O exemplo da Europa moderna nos faculta uma idéia dessa penosa situação. Todos os povos têm seus advogados entusiastas que, com orações ardorosas, justificam esta ou aquela medida de seus governos. As Nações são grandes tribunas onde cada um fala de si mesmo, humilhando as conquistas do irmão. Cada um aplaude todo crime político, desde que seja praticado dentro de suas fronteiras. Entretanto, a grande Europa, essa entidade material e sublime, que cooperou para o aperfeiçoamento da Humanidade, que instruiu e educou, elevando o espírito do mundo, essa não tem advogados, não dispõe de uma voz que externe os gemidos de seu coração dilacerado, porque as fronteiras lhe dividiram todos os filhos, estabelecendo separações de areia e aço, transformando-a num deserto triste de corações, onde não existe a fonte de amor, para reconfortar as almas.

Sim, nesta hora, o ESPERANTO é uma força que atua para a união e a harmonia, com o facilitar que se estabeleça a permuta dos valores universais do pensamento, em forma universalista. Sonho? Propaganda só de palavras? Novo movimento para criar um

interesse econômico? Todas essas suposições poderão ser formuladas pelos espíritos desprevenidos; mas, somente pelos desprevenidos, que aguardam a adesão geral, para comodamente expressarem suas preferências. Os que, porém, buscam a luz da sinceridade para o exame de todos os assuntos, saberão encontrar, no movimento ESPERANTISTA, essa clareza reveladora que, em realizações sagradas, desde agora, esclarecerá, mais tarde as idéias do mundo, fazendo ressaltar a nobreza de seus princípios, orientados por aquela fraternidade que nasce do pensamento divino de Jesus, para todas as obras da evolução humana.

Sim, o ESPERANTO é lição de fraternidade. Aprendamo-la, para sondar, na Terra, o pensamento daqueles que sofrem e trabalham noutros campos. Com muita propriedade digo: “aprendamo-la”, porque somos também companheiros vossos que, havendo conquistado a expressão universal do pensamento, vos desejamos o mesmo bem espiritual, de modo a organizarmos, na Terra, os melhores movimentos de unificação.

Deus é venerado pelos homens através de numerosas línguas, de que se servem as seitas e religiões, todas tendendo para o maravilhoso plano da unidade essencial. Copiemos esse esforço sábio da natureza divina e marchemos para a síntese da expressão, malgrado a diversidade dos processos com que exprimis o pensamento.

Todo esse esforço é de fraternidade legítima e, rogando a Jesus que abençoe o trabalho e as esperanças do nosso irmão presente, que lhe santifique os esforços e os de seus companheiros na tarefa que lhes foi deferida pelas forças espirituais, deixo-vos a todos os meus votos de paz, aguardando para todos nós, discípulos humildes do Cristo, a bênção reconfortante do seu amor.

Emmanuel

Níveis de Conhecimento de uma Língua

Podemos clasificar os níveis de conhecimento de qualquer língua como:

[a] Conhecimento Básico

Conhecimento das estruturas básicas da língua e vocabulário básico, capacidade básica de leitura e de compreensão e fala.

“Para adquirir um conhecimento básico basta participar de um bom curso básico.”

[b] Capacidade de Leitura Fluente

A pessoa já possui grande capacidade de entendimento de leitura e compreensão do que é lido, bem como de escrever com facilidade, com um vocabulário grande mas sem capacidade de entender a fala fluentemente, como se só a memória visual estivesse treinada.

“Para adquirir capacidade de Leitura Fluente são necessárias horas de leitura e muitas dezenas de livros lidos.”

[c] Capacidade de Compreensão da Fala Fluente

A pessoa já possui grande capacidade de entendimento de fala, com um vocabulário grande como se só a memória auditiva estivesse treinada.

“Para adquirir a Compreensão da Fala Fluente são necessária horas de audição de fitas ou discos de palestras e/ou ouvir uma outra pessoa falando”.

[d] Capacidade de Leitura e Compreensão da Fala Fluente

É um somatório dos dois níveis anteriores, isto é, a pessoa consegue ler e compreender o que é falado sem problema algum, com as memórias visuais e auditivas treinadas.

[e] Capacidade de Fala Fluente.

A pessoa consegue se expressar fluentemente na língua. No entanto, isso não significa que ela possua um grande vocabulário, pois com um número limitado de palavras e expressões a pessoa poderá dar a impressão de fala fluente.

“Para adquirir a capacidade de fala fluente é necessário principalmente se pensar diretamente na língua, sozinho ou conversando com outra pessoa.”

[f] Capacidade de Leitura Fluente, Compreensão da Fala Fluente e Fala Fluente

É o estágio final e mais completo de conhecimento de uma língua.

Objetivo, Método de Ensino e Duração do Curso

Este curso foi criado para ser ministrado por um professor em sala de aula durante 6 (seis) meses com uma frequência de 1 (uma) aula por semana. Por este motivo as 20 (vinte) lições e três provas. Também é possível utilizá-lo em um curso intensivo de 2 ou 3 aulas por semana. Nesses casos a duração do curso será de 3 ou 2 meses respectivamente. A grande quantidade de exercícios tem por objetivo fazer com que o aluno pratique em casa e não esqueça, após uma semana, o que foi ensinado. Os exercícios não são fáceis demais. Além de avaliar o nível de compreensão adquirido, ajudam a fixar os conceitos. O vocabulário e as regras da língua são apresentados aos alunos por meio de pequenos textos e são sempre cumulativos, isto é: para compreender a quinta lição é necessário ter entendido as quatro primeiras. Este curso pode entretanto ser utilizado como instrumento do estudo sem mestre, mas não é o seu principal objetivo. Para o estudo sem mestre seria necessária uma explicação detalhada de cada aspecto da gramática. Essas regras são apresentadas como resumo nas lições, pois já deveriam ter sido explicadas pelo professor em sala de aula. Um segundo livrinho está sendo produzido para ser usado como auxílio no estudo sem mestre deste curso.

Após cinco lições é apresentada uma revisão geral e, após cada seis lições, um exame em sala de aula. No final do curso é apresentado o exame final e, obtendo aprovação, o aluno receberá o certificado de conclusão do curso básico com as seguintes capacidades:

[a] Conhecimento Básico 100%

[b] Capacidade de Leitura Fluente 50%

[c] Capacidade de Compreensão da Fala Fluente 20%

[e] Capacidade de Fala Fluente 10%

Resultado Final

[f] Capacidade de Leitura Fluente, Compreensão da Fala Fluente e Fala Fluente 30%

Os outros 70% que faltarão para o conhecimento completo da língua dependerão de esforço próprio e treinamento diário do aluno, com ou sem ajuda de terceiros. Portanto, este curso visa dar a base para que a pessoa prossiga no aprendizado do Esperanto, que deve ser uma tarefa diária e ininterrupta.

HISTORIO DE LA LINGVO

La internacia lingvo Esperanto estis kreita de pola kuracisto Ludoviko Lazaro Zamenhof, en 1887. Ĝi estas neŭtrala kaj ne intencas mortigi la naciajn lingvojn, sed taŭgi kiel dua lingvo por ĉiuj popoloj en la internacia komunikado. Ĝi estas neŭtrala pro tio ke ĝi apartenas al nenia politika aŭ religia organizaĵo. Sed oni povas diri, ke la veraj organizaĵoj, kiu laboradas por plibonigi la homaron apogas ĝin.

LA MONDO MALFERMAS SIAJN PORDOJN

Pere de Esperanto la mondo estas en viaj manoj, ne nur la konataj landoj, sed ververe ĉiuj mondpartoj, malgrandaj kaj malproksimaj, estos malfermitaj por vi de nun.

Nuntempe la fenomeno Interreto alprokimiĝis la homojn, sed estas ankoraŭ necesa komuna interkomprenilo. Pere de Interreto kaj Esperanto oni povas koni homojn el la tuta mondo. Estas diversaj dissendgrupoj en la reto kaj oni kalkulas ĉirkaŭ du milionoj da paĝoj en aŭ pri Esperanto.

”Ricevu ĉi tiun kurson kiel grandan trezoron kaj konkeru la mondon.”

HISTÓRIA DA LINGUA

A língua internacional Esperanto foi criada pelo médico polonês Lázaro Luiz Zamenhof em 1887. Ela é neutra e não tem a intenção de eliminar as línguas nacionais, mas servir como segunda língua para todos os povos nas comunicações internacionais. É neutra porque não pertence a nenhuma organização política ou religiosa. No entanto podemos dizer que as organizações que verdadeiramente trabalham para melhorar a humanidade a apoiam.

O MUNDO ABRE SUAS PORTAS

Por meio do Esperanto, o mundo está em suas mãos, não somente os países conhecidos, mas verdadeiramente todos os recantos do mundo, pequenos e distantes, estarão abertos para você a partir de agora.

Atualmente o fenômeno da Internet aproxima os homens, mas ainda é necessário um instrumento comum de compreensão. Por meio da Internet e do Esperanto podem-se conhecer homens do mundo todo. Existem diversos grupos de discussão na web e se encontram cerca de dois milhões de páginas em ou sobre o Esperanto.

“Receba este curso como um grande tesouro e conquiste o mundo.”

UNUA LECIONO

En la Zoologia Ĝardeno

Elefanto. Granda elefanto. La ĝirafa (djirafa). La tigroj. La

tigrino kaj la virtigro. La forta tigro. La forta kaj(kai) blanka ĉevalo (tchevalo). La malgranda muso(musso). La belaj (bêlai) kaj grandaj (grândai) ĉevaloj. Bela alta ĝirafa. La ŝafo(ĉafo). La blanka ŝafo.

La koko kaj la kokino. La forta gorilo. La leono kaj la leonino. La granda ĝirafa kaj la malgranda ĝirafino. La virkoko. La virĝirafa.

La Ĉapelitaj Literoj

La ĉapelitaj literoj en Esperanto estas ĉ, ĝ, ĵ, ĥ, ŝ.

La vokaloj

La vokaloj en Esperanto estas a, e, i, o, u.

La konsonantoj

La konsonantoj en Esperanto estas: b, c, ĉ, d, f, g, ĝ, h, ĥ, ĵ, k, l, m, n, p, r, s, t, v kaj z.

La Duonvokaloj

j kaj ŭ.

La Silaboj kaj Prononco

e/le/fan/toj

mal/gran/da

blan/ka

go/ri/lo

for/ta

ko/ki/no

le/o/no

ĝi/ra/fi/no

ŝa/fo

ti/gro

vir/ti/gro

vir/ĝi/ra/fo

Observe a pronúncia:

g -> como gorila

ĝ -> como dj

s -> como ss

ŝ -> como ch

r -> como arara

c -> como ts

ĉ -> como tch

j -> como i

ĵ -> como jornal

1- Todos os objetos ou coisas em Esperanto terminam em -o.

2- Todas as qualidades possuem a terminação -a.

3- O plural das palavras termina sempre em -j (som i).

4- Normalmente, as qualidades estão antes dos objetos e concordam com estes.

5- Na separação de sílabas, as vogais sempre são separadas.

6- O acento tônico (sílabas mais fortes) cai sempre na penúltima sílaba.

7- Obtém-se o feminino acrescentando-se a terminação -ino.

8- Quando necessário ressaltar o sexo masculino, coloca-se o prefixo vir-.

9- O artigo o, a, os, as é o la em Esperanto.

10- O contrário ou antônimo das palavras obtém-se colocando o prefixo mal-.

Vocabulário (Vortaro):

Objetos/Coisas (Substantivos)

Elefanto	- Elefante
Tigro	- Tigre
Virtigro	- Tigre macho
Tigrino	- Tigresa
Ĝirafa	- Girafa
Ŝafo	- Ovelha
Gorilo	- Gorila
Leono	- Leão
Ĉevalo	- Cavalo
Koko	- Galinha/Galo
Virkoko	- Galo
Kokino	- Galinha
Prononco	- Pronúncia
Silaboj	- Sílabas
Vokaloj	- Vogais
Konsonantoj	- Consoantes
Literoj	- Letras
Ĉapelo	- Chapéu

Qualidades (Adjetivos)

Granda	- grande
Alta	- alto, alta
Bela	- belo, bela
Forta	- forte
Malgranda	- pequeno

Outras

La	- o, a, os, as
Kaj	- e

EKZERCO DE LA 1-a LECIONO

1 - Malgranda ŝafo

- (a) Pequena ovelha
- (b) Grande ovelha
- (c) Ovelha ruim
- (d) Ovelha negra

2 - Tigrino

- (a) Tigre negro
- (b) Tigre pequeno
- (c) Tigre fêmea

3 - La forta gorilo.

- (a) O Gorila gordo
- (b) O Gorila forte
- (c) O Gorila grande

4 - Konsonantoj

- (a) Kon/so/nan/toj
- (b) Kon/so/nan/to/j

5 - Zoologia

- (a) Zoo/lo/gia
- (b) Zo/o/lo/gi/a

6 - Ĉevalino

- (a) Cavalo baio
- (b) Égua
- (c) Cavalinho

7 - La malgranda musino

- (a) A pequena girafa
- (b) A pequena galinha
- (c) A pequena rata

8 - Os grandes elefantes

- (a) La grandaj elefantoj
- (b) La malgrandaj elefantoj
- (c) La granda elefanto
- (d) La malgranda elefanto

9 - Ĉapelitaj literoj

- (a) c, h, j, g
- (b) a, e, i, o, u
- (c) ĉ, ĥ, ĵ, ĝ, ŝ
- (d) j, ŭ

10 - Substantivoj

- (a) Finiĝas per -o
- (b) Finiĝas per -a

TRADUK-EKZERCO

Procure no dicionário e traduza para o português.

La malgranda muŝo kaj la bela lampiro. La blanka floro kaj la nigra papilio. La virbovo kaj la bovino. La alta arbo kaj la malalta homo. La viro kaj la virino estas homoj.

DUA LECIONO

La Familio

Marinjo

Marinjo estas knabino. La familio de Marinjo estas granda. Estas patro kaj patrinoj, du fratoj, unu fratino kaj la geavoj. La patro estas edzo de la patrino kaj la patrino estas edzino de la patro. La avo estas maljuna, ankaŭ la avino estas maljuna. Ankaŭ la avo estas edzo de la avino kaj la avino estas edzino de la avo. Marinjo ankaŭ estas juna. La fratino de la patro estas onklino. La gefiloj de la onklino estas gekuzoj. Marinjo estas filino de la patro kaj de la patrino. Marinjo estas nevino de la onklino kaj nepino de la avo. Karlo ankaŭ estas nepo de la avino. Ufa!!! Granda familio! Multaj parencoj. Parenkaro.

Patrino

La patro de la edzo estas bopatro, kaj la patrino de la edzo estas bopatrino. La edzo de la filino estas bofilo. La edzino de la filo estas bofilino. La boparenkaroj estas malbonaj.

La generacioj estas:

- [1] Avo kaj Avino
- [2] Patro kaj Patrino
- [3] Gefiloj
- [4] Genepoj

La Silaboj

fa/mi/li/o
ju/na
kna/bo
pa/tro

Sufiksoj

-Ino

La ina formo en Esperanto.

Observe a pronúncia das seguintes letras:

ŭ -> como u

- 1-Verbo ser/estar no presente para todas as pessoas é estas.
- 2-O prefixo ge- indica de ambos os sexos.
- 3-A preposição "de" indica posse.
- 4- "Ankaŭ" é a conjunção também.
- 5-Os parentes por casamento obtêm-se acrescentando-se o prefixo bo-.
- 6-O sufixo -aro indica o coletivo ex: efelantaro (manada de elefantes).

Vocabulário (Vortaro):

Objetos/Coisas (Substantivos)

Knabo	- Menino
Familio	- Família
Generacioj	- Gerações
Filo	- Filho
Patro	- Pai
Patrino	- Mãe
Avo	- Avô
Avino	- Avó
Onklino	- Tia
Nepo	- Neto
Nevo	- Sobrinho
Kuzo	- Primo
Frato	- Irmão
Gekuzoj	- Primos (ambos os sexos)
Bofilo	- genro
Bofilino	- nora
Bopatro	- sogro
Bopatrino	- sogra
Parencoj	- parentes
Parenkaro	- grupo de parentes
Multaj	- muitos/muitas
Edzo	- Marido
Edzino	- Esposa

Qualidades(Adjetivos)

Juna	- Jovem
Maljuna	- Velho, velha

Outras

ankaŭ	- Também
De (posse)	-do, da, dos, das
Unu	- um (numeral)
Du	- dois
Unua	- primeiro/a
Dua	- segundo/a

EKZERCO DE LA 2-a LECIONO

1 - Gefratoj de Marinjo

- (a) Du fratoj kaj unu fratino
- (b) Unu frato kaj du fratinoj
- (c) Du fratoj
- (d) Unu fratinoj

2 - La patro estas

- (a) Edzino de la patrino
- (b) Edzo de la patrino

3 - Maljunaj estas la

- (a) La patro kaj la patrino
- (b) La gefratoj
- (c) La geavoj

4 - Onklino estas

- (a) La frato
- (b) La fratino de la patro
- (c) La filo de la patro

5 - Parencaro estas

- (a) La patro
- (b) La filoj
- (c) La familio
- (d) La gekuzoj

6 - Marinjo estas filino de patro kaj ankaŭ

- (a) De la avo
- (b) De la patrino
- (c) De la gefratoj

7 - La malgranda musino

- (a) A pequena girafa
- (b) A pequena galinha
- (c) A pequena rata

8 - La kuzoj estas

- (a) Maljunaj
- (b) Fratoj de Marinjo
- (c) Filoj de la onklino
- (d) Filoj de la geavoj

9 - La bopatrino

- (a) La patrino de Marinjo
- (b) La patrino de la avo
- (c) La patrino de la avino
- (d) La patrino de la edzo

10 - Boparencaroj

- (a) Estas familio de la edzo aŭ edzino
- (b) Estas familio de la avo aŭ avino

TRADUK-EKZERCO

Procure no dicionário e traduza para o português.

La onklo Paŭlo estas granda viro. En la bela familio de Karlo estas multaj personoj. La hundaro ankaŭ estas en la familio de Karlo.

TRIA LECIONO

En la infana ĝardeno

Karlo iras al la infana ĝardeno, la infanoj ludas. La infanoj kuras kaj saltas. La tobogano estas granda. Ili kuras kaj kuras. La balancilo estas rapida. Ĝi balancas. Estas multaj knaboj kaj knabinoj. La knaboj estas fortaj, ili kuras en la ĝardeno. La knabinoj estas belaj, ili ankaŭ kuras en la ĝardeno. Unu knabo kuras, li estas la plej alta. Unu knabino ploras, ŝi estas la plej malbela. Karlo estas en la ĝardeno. Li estas la plej aĝa knabo kaj la plej lerta. La frato de Karlo ankaŭ ploras. Li estas la plej dika. Li estas dikulo. Karlo estas maldika. Bela knabino estas belulino. Granda knabo estas grandulo. Pluvas! La balancilo haltas kaj la geknaboj foriras.

Novaj Verboj (Agoj)

Kuri, salti, plori, pluvi, halti, iri, foriri.

Pronomoj 3-a persono

li, ŝi, ĝi en la pluralo estas ili

Prezenco

-as

Verboj en la prezenco

Sufiksoj

-ul

Dika -> Dikulo (persono dika)

Bela -> Belulo (persono bela)

Bela -> Belulino (persono ina kaj bela)

Prepozicio

Al

Iri al loko

1-Verbos no presente possuem a terminação -as.

2-Pronomes Li, Ŝi, Ĝi ele,ela,coisas e ili eles/elas/coisas.

3-Preposição Al a/ao (ele vai ao parque)

4- En dentro de/do.

5-Plej é o superlativo, isto é o maior o mais, etc..

6-O Sufixo -ul indica a pessoa que dá qualidade.

Vocabulário (Vortaro):

Objetos/Coisas (Substantivos)

Infano	- Criança
Tobogano	- Escorregador
Balancilo	- Balanço
Dikulo	- Gordo
Belulino	- Bela (feminino)
Grandulo	- grande

Qualidades(Adjetivos)

Infana	- Infantil, de criança
Lerta	- Esperto/a
Dika	- Gordo/a

Verbos

Kuri	- Correr
Salti	- Saltar
Plori	- Chorar
Halti	- Parar
Iri	- Ir
Foriri	- Ir embora

Outras

La plej	- o/a mais ,melhor
---------	--------------------

Formação de Palavras

Repare: a palavra "infana" é a qualidade que se originou da palavra "infano" (criança), portanto , infantil, ou de crianças. Em Esperanto esta maneira de se derivar adjetivos ou qualidades de substantivos (objetos e coisas) é sempre válida.

Repare também na palavra belulino que seria a qualidade bel + ul + in + o, portanto pessoa do sexo feminino bela ou simplesmente a bela (mulher bela). Esta junção de mais de um sufixo também é sempre válida.

EKZERCO DE LA 3-a LECIONO

1 - Infana ĝardeno estas

- (a) Ĝardeno de infanoj
- (b) Zoologia ĝardeno
- (c) Ĝardeno de homoj

2 - Lertulo

- (a) Estas dika ulo
- (b) Estas granda ulo
- (c) Estas lerta ulo

3 - Grandulino

- (a) Estas granda viro
- (b) Estas granda patro
- (c) Estas granda knabo
- (d) Estas granda virino

4 - La tobogano estas

- (a) Malbela
- (b) Malgranda
- (c) Maldika

5 - Li estas bela knabo

- (a) Ili estas belaj knaboj
- (b) Ili estas bela knabo
- (c) Ili estas belaj knabo
- (d) Ili estas bela knaboj

6 - La balancilo

- (a) Kuras
- (b) Balancas
- (c) Ploras
- (e) Foriras

7 - La frato de Karlo

- (a) Kuras
- (b) Ankaŭ ploras
- (c) Foriras
- (d) Iras

8 - En la ĝardeno la infanoj

- (a) Ludas
- (b) Kuras
- (c) Ploras
- (d) Ĉiuj korektaj

9 - La plej aĝa knabo estas

- (a) La knabo plej granda
- (b) La knabo plej dika
- (c) La knabo plej maljuna

10 - Karlo estas

- (a) Lerta kaj maldika
- (b) Mallerta kaj dika
- (c) Bela kaj granda

TRADUK-EKZERCO

Procure no dicionário e traduza para o português.

La infanoj iras al la domo. La domo de Karlo estas granda. La patro de Karlo estas en la domo. La patrino kuras.

KVARA LECIONO

Petrino lernas Esperanton

Petrino estas inteligenta knabino. Ŝi lernas Esperanton. Ŝi vidas la kurson en la libro. La libroj estas sur la tablo. Petrino sidas sur la benko. Ŝia patrino ne sidas. Ŝia patrino instruas Esperanton al ŝi. Ŝia patrino estas esperanta instruistino. Ŝia patrino estas tre bela kaj juna. Ankaŭ Petrino estas tre bela knabino, la plej bela knabino en la lernejo. Ŝia lernejo estas agrabla kaj proksima. Ŝi estas bona lernantino de la internacia lingvo Esperanto. Petrino diras: La kato manĝas la raton. La tigo manĝas la ŝafon. Ŝi diras al la patrino: Patrino, la tigo estas malbona besto, ĝi manĝas malgrandajn bestojn. La patrino respondas: Ne, filino, estas la naturo. Jes, patrino, estas la naturo.

La akuzativo

La -n finaĵo montras la rektan objekton.
La celon de la ago. Ne la subjekton.

Novaj Verboj (Agoj)

Lerni, vidi, instrui, manĝi, respondi

Profesioj

-ist

Instrui -> Instruisto

-anto

Lerni -> Lernanto

Ne, Jes

Sufiksoj

-ej

Montras lokon

1- O Acusativo (-n) em Esperanto é o objeto direto, quem recebe a ação do verbo. Só os verbos transitivos pedem o acusativo.

2-Preposição Sur - sobre

3-Os pronomes possessivos são derivados dos pronomes pessoais acrescentando-se a terminação -a: lia, ŝia, ĝia, ilia.

4-Tre é muito em intensidade.

5- O sufixo -ej indica o lugar onde, ex.: lerni - aprender, lernejo - escola

Vocabulário (Vortaro):

Objetos/Coisas (Substantivos)

Libro	- Livro
Tablo	- Mesa
Benko	- Banco
Kato	- Gato
Rato	- Rato
Besto	- Animal
Naturo	- Natureza
Lernantino	- Estudante
(feminino)	
Instruistino	- Professora
Lernejo	- Escola

Qualidades(Adjetivos)

Inteligenta	- Inteligente
Agrabla	- Agradável
Proksima	- Próxima

Verbos

Lerni	- Aprender
Vidi	- Ver
Sidi	- Sentar
Instrui	- Ensinar
Manĝi	- Comer
Respondi	- Responder
Diri	- Dizer

Outras

Sur	- Sobre
Ne	- Não
Jes	- Sim

EKZERCO DE LA 4-a LECIONO

1 - En la libro de Petrino estas

- (a) Kurso
- (b) Infano
- (c) Bestoj

2 - Petrino lernas

- (a) La Portugalan lingvon
- (b) La Anglan lingvon
- (c) La Internacian lingvon

3 - Ŝia instruistino estas

- (a) Ankaŭ ŝia onklino
- (b) Ankaŭ ŝia patrino
- (c) Ankaŭ ŝia fratino

4 - La plej bela knabino en la lernejo estas

- (a) La instruistino
- (b) Karlo
- (c) Petrino

5 - La kato manĝas

- (a) La raton
- (b) La ŝafon
- (c) La raton
- (d) La elefanton

6 - Sur la tablo estas

- (a) La libroj
- (b) La patrino
- (c) La elefantoj

7 - Instruistejo

- (a) Loko de infanoj
- (b) Loko de bestoj
- (c) Loko de instruistoj

8 - Petrino

- (a) Lernas
- (b) Instruas

9 - Ŝi vidas

- (a) ĝirafo
- (b) ĝirafoj
- (c) ĝirafon

10 - Lernanto

- (a) Lernas Esperanton
- (b) Instruas Esperanton
- (c) Vidas Esperanton

TRADUK-EKZERCO

Procure no dicionário e traduza para o português.

La elefanto kuras sur la kampo, ankaŭ la ĝirafoj kuras. La leonoj kuras kaj vidas la ĝirafojn. Ho! Estas la naturo.

KVINA LECIONO

Petrino iras al la lernejo

Petrino iras al la lernejo rapide. Ŝi estas lerta studentino. Ŝi komprenas Esperanton facile. Ŝi portas librojn sur la kapo. Estas multaj libroj sur ŝia kapo. Unu libro estas ruĝa, alia libro estas blua kaj alia flava. Ŝi ridas kaj estas kontenta.

Ŝia lernejo estas tre proksima al ŝia domo. Ŝia patrino restis en la domo, ŝi iras tute sola. Ŝia patrino restas dome. Ŝi estas vere bona knabino. Ŝi estas eksterordinare bela. Ŝia ĉemizo estas ruĝa ankaŭ. La hundo kuras apud ŝi. La nomo de la hundo esta Toto, ŝi bone vidas la hundon kaj diras, venu kun mi. La nomo de la knabino estas Petrino. La hundo estas hundeto. Ankaŭ ŝi estas knabineto. Mi iras al la lernejo. Ili iras kune al la lernejo. Ili estas bonaj amikoj. La hundo saltas. Ŝi ridas laŭte. Saltu!

Adverboj (Manieroj)

Rapide, facile, tre, tute, vere, eksterordinare, kune, laŭte, dome

Sufiksoj

-et

Malgranda

En la domo = Dome

Apud

Proksima

Sur

Koloroj

Ruĝa, Blua, Flava

Ordonoj

Venu! haltu!

1- Os advérbios (indicam a maneira que a ação ocorreu) em Esperanto terminam -e.

2-Podemos derivar advérbios de adjetivos, como bona (boa) bone (bem), rapida (rápido) rapide (rapidamente). Também de substantivos como domo (casa) dome (em casa)

3-O diminutivo em Esperanto é indicado pelo sufixo -et.

4-Podemos derivar advérbios de outras palavras como preposições.

Ex.: kun (com), kune (juntamente)

5-O imperativo (ordem) dos verbos em Esperanto termina em -u.

6-Observe atentamente a locução adverbial (En la domo = dome). Essa forma é muito utilizada em Esperanto, e está de acordo com o espírito da língua.

Vocabulário (Vortaro):

Objetos/Coisas (Substantivos)

Studentino - Estudante

Kapo - Cabeça

Domo - Casa

Ĉemizo - Camisa

Hundo - Cachorro

Hundeto - Cachorrinho

Knabineto - Menininha

Amiko - Amigo

Nomo - Nome

Qualidades(Adjetivos)

Ruĝa - Vermelho/a

Blua - Azul

Flava - Amarelo

Kontenta - Contente

Proksima - Próxima/o

Sola - Só, sozinho/a

Vera - Verdadeira

Adverbios

Rapide - Rapidamente

Laŭte - Alto (som)

Tute - Totalmente

Dome - Em casa

Vere - Verdaderamente

Eksterordinare -

Extraordinariamente

Verbos

Kompreni - Compreender

Ridi - Rir

Resti - Ficar

Vidi - Ver

Veni - Vir

Venu - Venha

Salti - Saltar

Saltu - Salte

Diri - Dizer

Outras

Apud - junto a

Mi - Eu

Kun - Com

EKZERCO DE LA 5-a LECIONO

1 - Petrino iras al la lernejo

- (a) Rapida
- (b) Radide
- (c) Malrapida

2 - Ŝi portas

- (a) Multajn librojn
- (b) Malmultajn librojn

3 - La koloroj de la libroj estas

- (a) Ruĝa, blua kaj verda
- (b) Ruĝa, blua kaj flava
- (c) Blankaj

4 - Ŝia patrino restas

- (a) En la domo
- (b) Dome
- (c) En la lernejo
- (d) Ĉiuj korektaj
- (e) a kaj b estas korektaj

5 - La hundo kuras apud ŝi

- (a) Ĝi estas proksime
- (b) Ĝi estas malproksime
- (c) Ĝi estas tre malproksime

6 - Hundeto estas

- (a) Eta hundo
- (b) Eta elefanto
- (c) Eta hundino

7 - Foriru estas

- (a) Ordono veni
- (b) Ordono kuri
- (c) Ordono iri for

8 - La libroj estas

- (a) Surkape
- (b) Sur la kapo
- (c) a kaj b korektaj

9 - La nomo de la knabino estas

- (a) Toto
- (b) Karlo
- (c) Petrino

10 - Esperanto estas

- (a) Facila kaj bela
- (b) Internacia Lingvo
- (c) Ĉiuj estas korektaj

TRADUK-EKZERCO

Procure no dicionário e traduza para o português.

La eta hundino saltas. Ĝi vidas la knabinojn kaj la knabojn. Ĝi timas. Ĝi fine forkuras.

ĜENERALA REVIZIO

La lernantoj iras al la lernejo

Karlo kaj Marko estas du lertaj knaboj. Ili iras rapide kaj kune al la lernejo. Ili vidas apud domo hundeton. La hundeto estas flava kaj malgranda. Karlo kaj Marko estas tre kontentaj. Ili portas librojn. Proksime de la lernejo estas infana ĝardeno, la infanoj ludas kontente sur la tobogano. Marko estas la plej malgranda, li estas malgrandulo. Karlo estas la plej inteligenta, li estas inteligentulo. Ili vidas katon, la kato manĝas malgrandan raton. La rateto estas malbela. Marko estas kuzo de Karlo, la patro de Marko estas frato de la patro de Karlo, ili estas kuzoj kaj veraj amikoj. La ĉemizo de Marko estas flava kaj lia libro estas blua. Pluvas! La patrino diras al ili laŭte, iru rapide! Kuru! Ili komprenas kaj foriras rapide al la lernejo.

Multaj libroj multe instruas

La personoj legas librojn, kaj ili instruas multon al la personoj. Junaj kaj maljunaj personoj komprenas la bonajn kaj belajn librojn. Ili vidas la mult-kolorajn librojn. La libroj estas eksterordinare belaj kaj ankaŭ la infanoj legas ilin. Librol de Esperanto aŭ Esperantaj libroj estas facilaj kaj la infanoj legas kaj lernas rapide la Internacian Lingvon.

Sufiksoj

-ul Pessoa caracterizada por

Granda - Grandulo (Grandalhão)
Blanka - Blankulo (Branquelo)
Lerta - Lertulo (espertalhão)

-et Diminutivo

Granda - Grandeta (pequeninho)
Libro - Libreto (Livrinho)

-ej Lugar

Lerni (aprender) - Lernejo (Escola)
Kuri (Cozinhar) - Kuirejo (Cozinha)
Bani (tomar banho) - Banejo (banheiro)

-in Feminino

Leono - Leonino
Knabo - Knabino
Instrui - Instruistino (Professora)

-ar Coletivo

Ŝafo (ovelha) - Ŝafaro (rebanho)
Hundo (cachorro) - Hundaro (matilha)
Parenco (Parentes) - Parenaro (Parentada)
Vorto (palavra) - Vortaro (vocabulário)

-ist Profissão

Labori (trabalhar) - Laboristo (Trabalhador)
Instrui (Ensinar) - Instruisto (Professor)

-anto Aquele que faz o

Lerni (aprender) - Lernanto (Estudante)
Kuri (Correr) - Kuranto (Corredor)

La Gorilo kaj la Infanoj

La infanoj ludas kun la gorilo. Ĝi estas bona kaj granda. La geknaboj multe ridas. La knabino diras al la gorilo: Venu kun mi, mi iras al mia domo. La nomo de la gorilo estas Akuku. Venu Akuku, venu kun mi. La infanoj iras rapide al la domo de la knabino. Pluvas! La patrino vidas la gorilon, kaj timas. La patrino diras: Ĝi estas malbona besto. La infanoj respondas: Ne, patrino, ĝi ne estas malbona besto. Ili estas tre kontentaj.

La eta Knabino ploras

La eta knabino estas Petrino, ŝia ĉemizoj estas blua.

La eta knabino ploras, ŝi ploras kaj ploras. Ŝia patrino diras al ŝi: Ne ploru, infano. Ŝi respondas: La portugala lingvo estas malfacila.

Ne ploru, infano, diras denove la patrino, mi estas instruistino de Esperanto kaj Esperanto estas facila lingvo. Ŝi vidas la patrino kaj ridetas. Fine ŝi estas tre kontenta. Fino!

Prefiksoj

ge- Ambos os Sexos

GePatroj - Os pais (pai e mãe)
GeKnaboj - Os meninos ambos os sexos

mal- Antônimo

Granda (grande) - Malgranda (pequeno)
Esti (ser/estar) - Malesti (não ser, não estar)
Kuri (correr) - Malkuri (andar devagar)
Juna (jovem) - Maljuna (velho/a)

Vir- Masculino

Bovo (bovino) - Virbovo (touro)
Tigro (tigre) - Virtigro (Tigre macho)

Verbaj Tempo

-i Infinitivo

Kuri (Correr), Esti (ser, estar), Vidi (Ver), Diri (Dizer)

-as Presente, agora

Kuras - Corre, Corro, Corremos...
Vidas - Vê, vejo, vemos...

-u Imperativo, Ordem

Kuru - Corra, Corramos...
Vidu - Veja, Vejamos, vê...

Finaĵoj

-o Substantivo, objetos

Leono (Leão), Homo (ser humano), Viro (homem sexo masculino), Virino (Mulher)

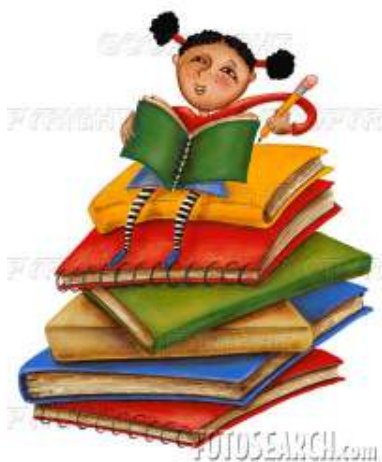
-a Adjetivo, qualidade

Bela (Bela), Alta (Alta), Granda (Granda)

-e Advérbios, maneira

Bela (Belamente), Rapide (Rapidamente), Dome (Em casa)

SESA LECIONO

La grandegaj libroj de Petrino

Petrino havas multajn librojn, ŝi nun sidas sur ili kaj legas trankvile. La libroj estas ege grandaj, ili estas grandegaj kaj diverskoloraj. La libroj estas sub la knabino. Estas multe da libroj sub la

knabino. Ili estas flavaj, ruĝaj, verdaj, bluaj kaj blankaj. Ni vidas la knabinon, ŝi sidas sur la unua flava libro. Ĉu vi ne opinias, ke estas tro multe da libroj. Mi opinias, ke ŝi multe legas, vere ŝi tro multe legas. Via opinio estas grava. Ĉu vi ne konsentas? Mi diras al vi, estas tro multe da libroj, ŝi estas eta knabino. Ŝi loĝas en la urbo, do ŝi estas urbanino. La urboj ĝenerale havas multajn librojn, aŭ havas multe da libroj. Mi loĝas en la kampo, do mi estas kamparanoj. Ĉu vi havas multe da libroj? Mi ne havas. Ĉu vi estas esperantisto? Ni estas Esperantistoj. Ni, mi kaj vi, kaj la knabino lernas Esperanton.

Sufiksoj

-eg

Granda

-an

Membro de, loĝanto de

Personaj Pronomoj

Mi, (Li, Ŝi, Ĝi) Vi, Ili

Mi + Vi = Ni

Posedaj Pronomoj

Mia, (Lia, Ŝia, Ĝia) Via, ilia

Sub

Tro = Tre+Tre

Multe da = Multaj

Demandoj

Ĉu.....?

1- O aumentativo em Esperanto é indicado pelo sufixo *-eg*

2- *Multe da* é o mesmo que *Multaj*

3- Observe o verbo *havas*

(*ter, transitivo*), pede o acusativo (*ter o quê?*)

4- O pronome pessoal *Vi* (*you*) ou *Vocês*.

5- A conjunção *Ke* (*que*)

6- *Tro* é o advérbio *demaís*, portanto *tre+tre=tro*

7- *Ĉu* é a partícula interrogativa para frases.

Vocabulário:

Objetos/Coisas (Substantivos)

Koloroj	- Cores
Opinio	- Opinião
Urbo	- Cidade
Kampo	- Campo

Qualidades (Adjetivos)

Verda	- Verde
Divers-koloraj	- De diversas cores
Grava	- Grave, importante

Advérbios

Trankvile	- Tranquilamente
ege	- Muito, demais
Ĝenerale	- Geralmente
Multe da	- Muito (quantidade)
Tre	- Muito (intensidade)
Tro	- Demais
(intensidade)	
Tro multe da	- Demais
(quantidade)	
Vere	- Verdaderamente

Verbos

Opinii	- Ter a opinião
Opinias	- Acha, tem a opinião
Konsentas	- Concordo,
(Concordar)	
Havas	- Tenho (ter)

Outras

Do	- Portanto
Sub	- Em baixo de
Ĉu	- Partícula
Interrogativa (acaso)	

EKZERCO DE LA 6-a LECIONO

1 - La libroj estas

- (a) sur la knabino
- (b) en la Knabino
- (c) sub la knabino
- (d) apud la knabino

2 - Grandegaj estas

- (a) Malgranda
- (b) Ege granda

3 - La unua libro estas

- (a) Ruĝa
- (b) Flava
- (c) Verda

4 - La urboj havas

- (a) Multaj libroj
- (b) Multaj personoj
- (c) Multajn librojn

5 - Ni

- (a) Mi kaj li
- (b) Mi kaj ŝi
- (c) Mi kaj ili
- (d) Ĉiuj estas korektaj

6 - Urbanoj loĝas en

- (a) La kamparo
- (b) La urbo
- (c) La ĝardeno

7 - Ĉu vi komprenas? estas

- (a) Demando
- (b) Respondo

8 - Mi opinias

- (a) Mi havas libron
- (b) Mi havas hundon
- (c) Mi havas opinion

9 - Tro multe da

- (a) Libroj
- (b) Flavaj
- (c) Librojn

10 - Esperantisto

- (a) Lernas Internacian Lingvon Esperanton
- (b) Lernas Geologion

TRADUK-EKZERCO

Procure no dicionário e traduza para o português.

Esperantistoj havas la samajn ideojn, do ili estas samideanoj. Ĉu vi estas samideano? Mi estas samideano. Ĉu vi estas samklubano? La vera Internacia Lingvo estas Esperanto.

UNUA EKZAMENO

La Internacia Lingvo Esperanto estas tre agrabla. Ĝia prononco estas bela. En la substantivoj ni vidas “-o” en la fino de la vortoj, kaj en la adjektivoj ni vidas “-a” en la fino de la vortoj. La pluraloj estas “-oj” kaj “-aj”. Ĉu vi komprenas? Jes, mi komprenas.

1 - Esperanto estas

- (a) tre bona
- (b) tre agrabla
- (c) tre lerta

2 - La fino de substantivoj

- (a) estas “-e”
- (b) estas “-o”
- (c) estas “-a”

3 - Belan prononcon havas

- (a) Vi
- (b) Esperanto
- (c) La vortoj

Reguloj de la Lingvo kaj Vortaro

4 - Karlo havas dometon

- (a) etan domon
- (b) egan domon
- (c) inan domon

5 - La patro de patro estas

- (a) Avino
- (b) Onklo
- (c) Avo

6 - Instruistino de Esperanto estas

- (a) Virino
- (b) Viro
- (c) Knabo

7 - Mi kaj vi estas

- (a) Ili
- (b) Ni
- (c) Ĝi

8 - Nia

- (a) De mi kaj ŝi
- (b) De ŝi
- (c) De ili

9 - La knabo estas tro granda

- (a) Li estas grandega
- (b) Li estas grandeta
- (c) Li estas belega

10 - Mi havas _____ libroj.

- (a) Multe da
- (b) Tre
- (c) Tro

11 - Personoj legas

- (a) Librojn
- (b) Libroj
- (c) Elefantoj

12 - Li restas dome

- (a) En la urbo
- (b) En la domo
- (c) En la ĝardeno
- (d) En la kampo

13 - Li estas apud

- (a) Malproksime
- (b) Proksime
- (c) Rapide

Traduko

14 - Mi estas Esperantistino

- (a) Eu sou uma Esperantista
- (b) Eu sou um Professor
- (c) Eu sou um Esperantista

15 - Mia opinio konsentas kun la via

- (a) Minha opinião não concorda com a sua
- (b) Minha opinião não importa
- (c) Minha opinião concorda com a sua

16 - La libroj estas flavaj

- (a) Os livros são verdes
- (b) Os livros são brancos
- (c) Os livros são amarelos

17 - Mi opinias, ke vi estas bela

- (a) Eu acho você alta
- (b) Eu não acho você bela
- (c) Eu acho que você é boa
- (d) Eu acho que você é bela

Vort-farado

18 - Legolibro

- (a) Livro de leitura
- (b) Livro de estudo
- (c) Livro de leis

19 - Grandpersono

- (a) Criança
- (b) Adolescente
- (c) Adulto
- (d) Pessoa velha

20 - Infan-tobogano

- (a) Escorregador de mulheres
- (b) Escorregador de animais
- (c) Escorregador de crianças
- (d) Balanço

SEPA LECIONO

La geknaboj kalkulas

Unu kaj du estas tri. Kvar, kvin, ses kaj ankaŭ ok, naŭ kaj dek. Ili kalkulas de unu ĝis dek. La numeroj estas tre

interesaj, en Esperanto. Ekzemple: “dek unu” estas 11 kaj “dek du” estas 12 sed “Dudek” estas 20. Ĉu vi scias diri? 21 estas “Dudek unu”. La geknaboj kalkulas ĝis cent “100”. Ili diras “98”..”99”..”100”, “Naŭdek ok”..”naŭdek naŭ”..”Cent”. Inter “dek du” kaj “dek ok” estas kvin numeroj, ĉu vi scias ilin? Jes, estas “dek tri”, “dek kvar”, “dek kvin”, “dek ses”, kaj “dek sep”. Nun la geknaboj iras al la instruistino kaj demandas. Ĉu la duoblo de du estas kvar? Ĉu korekte? La instruistino diras: jes estas korekte. Kaj ŝi aldonas la trioblo de du estas ses, kaj la kvaroblo de du estas ok. La instruistino instruas la onojn, la duono de kvar estas du, la duono de dek estas kvin, la triono de naŭ estas tri. Ĉu vi komprenis? Ne, respondis la geknaboj. Mi ripetos; la kvarono de dek du estas tri, kaj kvarono de dudek estas kvin. Ufa! Sufiĉu! Morgaŭ ni rekomencos la kalkulon. Mi pensas ke vi bone komprenis la numerojn.

Numeroj

1991

Mil naŭcent naŭdek unu

5.234.123

Kvin milionoj ducent tridek kvar mil kaj cent dudek tri

Ono

1/2 -> duono

1/3 -> triono

Oblo

X 2 -> duoblo

X 3 -> trioblo

1-Conjunção Sed-> mas,porém.

2-Sufixo -on a fração (metado, um terço)

3-Sufixo -obl o multiplicador (o dobro, o triplo)

4-Os verbos no passado terminam em -is e no futuro terminam em -os.

5- Quando não existe o sujeito na frase vale o advérbio ex: “Ĝi estas korekta”, “estas korekte”.

6-Inter é entre, no meio de.

8- O prefixo re- indica refazer ou recomeçar a ação do verbo. Ex; rekalkuli é recalculer

Vocabulário:

Objetos/Coisas (Substantivos)

Numeroj - Numeros
Kalkulo - Contagem, cálculo

Qualidades(Adjetivos)

Interesa - Interessante
Korekta - Correto

Adverbios

Korekte - Corretamente
Morgaŭ - Amanhã

Verbos

Kalkuli - Calcular
Scii - Saber
Aldoni - Acrescentar
Ripeti - Repetir
Rekomenci - Recomeçar
Pensi - Pensar

Outras

Inter - Entre
Ĝis - Até
Ĉu - Partícula
Interrogativa (acaso)
Nun - Agora
Sed - Mas, porém

EKZERCO DE LA 7-a LECIONO

1 - 456

- (a) Kvarcent kvindek ses
- (b) Kvakcent sesdek kvin
- (c) Kvardek kvin ses
- (d) Kvincent kvardek ses

2 - La sesono de sesdek estas

- (a) ses
- (b) dek

3 - Inter du kaj kvin estas

- (a) ok kaj naŭ
- (b) dek kaj naŭ
- (c) tri kaj kvar

4 - Morgaŭ mi

- (a) Iros al la lernejo
- (b) Iris al la lernejo
- (c) Iras al la lernejo

5 - Rekomenci estas

- (a) Komenci denove
- (b) Vidi denove
- (c) Resti dome

6 - Morgaŭ

- (a) Ni rekomencos la kuro
- (b) Ni rekomencos la kalkulon
- (c) Ni ne rekomencos la kalkulon

7 - Mi scias kalkuli

- (a) Mi kalkulas malbone
- (c) Mi ne kalkulas
- (d) Mi kalkulas bone

8 - Mi Opinions

- (a) Mi havas libron
- (c) Mi havas hundon
- (d) Mi havas opinion

9 - Mi pensas ke vi

- (a) bone komprenis la numerojn
- (c) bone vidis la numerojn
- (d) ne komprenis la numerojn

10 - Nun mi

- (a) Kalkulas
- (b) Kalkulos

TRADUK-EKZERCO

Procure no dicionário e traduza para o português.

Ĝis hodiaŭ mi ne bone komprenis la numerojn en Esperanto. Sed nun mi kapablas bone kalkuli. Morgaŭ mi estos Kalkulisto.

OKA LECIONO

La komputilo

Hodiaŭ Petrino la knabino, laboras per komputilo. La komputilo estas lerta maŝino, ĝi scias rapidege kalkuli. Ĝi estas komput-maŝino. Ĝi sidas sur la seĝo antaŭ la komputilo dum la tuta tago. Ĝi estas laca. Ĝi metas en la komputilon la numerojn kaj la komputilo ekkalkulas kaj poste donas la rezulton. Ĝi enmetas la numerojn. Ĝi elmontras la rezulton. La numeroj eliras el la komputilo. Ĉu vi komprenis? Post la kalkulo la knabino denove pensas kaj pensas, ĉu la rezulto estas korekta? Ĉu la komputilo ne eraris? Ĉu la komputilo eraras? Ne. La komputiloj ne faras erarojn. La personoj eraras, sed la komputiloj ne. La komputilo estas ilo por komputi, kaj komputi estas kalkuli. Ĝi estas el metaloj. Anbaŭ, personoj kaj komputiloj scias kalkuli, sed nur la personoj eraras. Mi ekkomprenis nun! La komputilo estas nur ilo. Bonege! Vi estas bona lernanto. Ĝis revido! Ĝis!

Sufksoj

-il

kalkuli -> Kalkulilo
 Komputi -> Komputilo
 Marteli -> Martelilo

Akuzativo de Direkto

Iri en la urbon = Iri al la urbo

En kaj el

Eniri -> Iri en
 Eliri -> Iri el

Prefiksoj

Ek-

Subite komenci
 Ekvide -> Rapide komenci vidi

- 1-Per -> por meio de , instrumento, meio de transporte etcc..
- 2-Acusativo de direção, indica em direção a Ex: Iri domen, "Ir para acasa, em direção a casa".
- 3-Prefixo ek- indica ação súbita, de repente.
- 4-El indica de dentro de, ou composição Ex: Eliri-> sair, Eltiri, puxar de dentro, ou el oro (composto de oro).
- 5-Nur -> somente

Vocabulário:

Objetos/Coisas (Substantivos)

Komputilo - Computador
 Maŝino - Máquina
 Komput-Maŝino - Máquina de Computar.
 Seĝo - Cadeira
 Tago - Dia
 Rezulto - Resultado
 Eraro - Erro
 Ilo - Instrumento
 Metalo - Metal
 Revido - Revidi (rever), nova vista.

Qualidades(Adjetivos)

Laca - Cansado/a.

Adverbios

Poste - Posteriormente
 Post - Depois
 Bonege - Muito bom
 Hodiaŭ - Hoje
 Antaŭ tempos - Em frente de, ha tempos

Verbos

Komputi - Computar
 Erari - Errar
 Revidi - Rever
 Meti - Colocar
 Enmeti - Enfiar, colocar dentro
 Elmeti - Puxar, tirar de dentro
 Montri - Mostrar
 Eliri - Sair
 Eniri - Entrar
 Pensi - Pensar
 Fari - Fazer
 Labori - Trabalhar

Outras

Dum - Durante
 Nur - Somente
 Ambaŭ - Ambos

EKZERCO DE LA 8-a LECIONO

1 - Ni martelas per

- (a) Martelilo
- (b) Balancilo
- (c) Komputilo
- (d) Kalkulilo

2 - Nun estas

- (a) Morgaŭ
- (b) Hodiaŭ

3 - Kalkul-maŝino estas

- (a) Ilo por vidi
- (b) Ilo por kalkuli
- (c) Ilo por komputi

4 - Iri en la lernejon estas

- (a) Eniri
- (b) Eliri
- (c) Foriri

5 - Ĉu vi scias komputi?

- (a) Jes
- (b) Ne, nur la komputiloj komputas

6 - Morgaŭ

- (a) Ni rekomencos la kurson
- (b) Ni rekomencos la kalkulon
- (c) Ni ne rekomencos la kalkulon

7 - Petrino estas laca

- (a) Ŝi sidas dum la tuta tago
- (c) Ŝi sidas dum la tuta semajno
- (d) Ŝi sidas dum la tuta monato

8 - Mi opinias =

- (a) Mi havas libron
- (c) Mi havas hundon
- (d) Mi havas opinion

9 - Mi pensas ke vi

- (a) bone komprenis la numerojn
- (c) bone vidis la numerojn
- (d) ne komprenis la numerojn

10 - Hodiaŭ ni ____ kaj morgaŭ ni ____

- (a) Iras , Iros
- (b) Iris , Iras
- (c) Ios, Iris

TRADUK-EKZERCO

Procure no dicionário e traduza para o português.

Dum la leciono la lernantoj ludas kaj ne kalkulas. La instruistino estas laca, ŝi ekhavis bonan ideon, ŝi alportos komputilon. La knaboj lernos per la komputilo.

NAŬA LECIONO

En la lernejo

Ĉu vi povas diri al mi la nombron da gelernantoj en la klaso? En la klaso ekzistas kvar gelernantoj, du antaŭe kaj du malantaŭe. Du estas pli proksimaj kaj du estas malpli proksimaj. Unu el ili estas pli bela ol la aliaj, kaj unu el ili estas malpli inteligenta ol la aliaj. La du pli proksimaj estas la plej inteligentaj. Do, estas kvar skribtabloj. La kvar gelernantoj skribas sur la skribotabloj en la kajeroj per la kraĵonoj kaj plumingoj. La instruisto demandas: Ĉu vi deziras koni la Internacian Lingvon Esperanton? Jes, respondis la gelernantoj. Do levu la manojn, kaj ili levis la manojn. Ili pensas pri la ekzameno. La instrustino diras, hodiaŭ estas la tago de la ekzameno, ekzamen-tago aŭ ekzamenotago. Ĉu vi timas? Ne, respondis la gelernantoj, ni multe studis en nia hejmo, ni studadis dum la tuta nokto. Ho! Diris la instruistino, vi studadis tro multe. Mi pensas ke vi bone ekzamenos, ke vi ne misekzamenos.

Komparativoj

Pli ol >

Malpli Ol <

Sufiksoj

-ad

Studi+Studi= Studadi

Pri

Mi pensas pri vi

Mi aŭdis pri Esperanto

Prefiksoj

Mis-

Miskompreni = Kompreni erare

Misaŭdi = Aŭdi erare, malbone

1-Comparativo em esperanto Pli..ol (mais doque), malpli..ol (menos doque)

2-*Alia outro, koni unu la alian (conhecer um ao outro)*

3-Prefixo Mis- indica ação errada, malfeita.

4-Pri preposição sobre, a respeito de

5-Sifixo -ad indica ação repetida diversas vezes.

Vocabulário:

Objetos/Coisas (Substantivos)

Klaso	- Clase
Skribotablo	- Escrivaninha
Kajero	- Caderno
Kraĵono	- Caneta
Ekzameno	- Exame
Ekzamen-tago	- Dia de prova
Hejmo	- Lar, casa
Nokto	- Noite
Nombro	- Quantidade

Qualidades(Adjetivos)

Inteligenta - Inteligente

Adverbios

Antaŭe - Na parte da frente

Malantaŭe - Na parte de trás

Bone - Bem,bom

Verbos

Ekzisti - Existir

Skribi - Escrever

Deziri - Desejar

Koni - Conhecer

Levi - Levantar

Timi - Temer

Studi - Estudar

Studadi - Estudar varias vezes

Ekzameni - Fazer prova

Outras

Pli ol - Mais do que

Malpli ol - Menos do que

Ambaŭ - Ambos

EKZERCO DE LA 9-a LECIONO

1 - La klaso en la lernejo

- (a) havas kvin lernantojn
- (b) havas kvar lernantojn
- (c) ne havas lernantojn
- (d) ili forkuris

2 - Unu estas inteligenta kaj

- (a) la aliaj ne estas
- (b) la aliaj estas malpli inteligentaj
- (c) la aliaj estas malinteligentaj

3 - Skribo-tablo

- (a) Estas maŝino por skribi
- (b) Estas kraĵono por skribi
- (c) Estas tablo por skribi

4 - Ni skribas en la kajeroj

- (a) per la kraĵono
- (b) per la plumingo
- (c) ambaŭ estas korektaj

5 - Levu la manon

- (a) Estas ordono
- (b) Estas kompreno
- (c) Estas kalkulado

6 - Mi miskomprenis la lecionon

- (a) Mi ne komprenis la lecionon
- (b) Mi komprenis erare la lecionon
- (c) Mi devas studadi denove
- (d) Ĉiuj estas korektaj

7 - Mi pensas

- (a) pri vi
- (c) en vi
- (d) el vi

8 - La aliaj estas

- (a) Unu kanabo
- (c) Du geknaboj
- (d) Tru geknaboj

9 - Dum la nokto estas

- (a) tage
- (c) hodiaŭe
- (d) nokte

10 - Mi timas la tigron

- (a) Mi havas timon
- (b) Mi ne havas timon
- (c) Mi ne timas tigron

TRADUK-EKZERCO

Procure no dicionário e traduza para o português.

Ĉu vi scias ke la klaso de Esperanto estas la plej inteligenta klaso? Ĉu vi kapablas paroli en Esperanto? Ĉu vi kapablas paroli Esperante?

DEKA LECIONO

En la lernej-buso

Se ne estus la vomo, mi ŝatus la lernej-buson. Dum la vojaĝo per buso de la lernejo aŭ lerneja buso mi multe vomas, mi fakte vomadas. Mi estas ema vomi dum la vojaĝo, Mi vere estas vomema. Ĉu vi min vidas ĉe la busa fenestro? Mi

estas en la dekstra fenestro, en la maldekstra estas knabino. Mi ne scias ŝian nomon, ŝi estas nova studentino. La pordo estas inter la du fenestroj, aŭ en la mezo de la du fenestroj, aŭ meze de la du fenestroj, ĉu vi min komprenis? Hieraŭ komenciĝis nova kurso pri Esperanto en la lernejo. Ni estas en la baza lernejo. La buso estas grandega kaj flava, jes ja, ĝenerale la lernej-busoj estas flavaj. Oni kutime diras ke la busoj tro balancas. Pro la balancado la gelernantoj vomadas ilian tutan manten-manĝon. Ho vi ne konas manten-manĝon estas matena manĝaĵo, kafo kun lakto kaj pano. Ha, vi memoris ĝin! Vi estas forgesema, vi forgesas pri la matena manĝo, vi emas forgesi, ĉu ne? Oni diras: forgesema homo estas homo dormema. Vi tre ŝatas dormi.

Verboj en la Kondicionalo

-us

Vidus -> Se estas eble vidi

Farus -> Mi faras se estas eble

Pro

Kaŭzo

Sufiksoj

-Em

Inklina fari

-aĵ

Konkreta objekto

1-O kondicional dos verbos em esperanto terminam por -us

2-O sufixo -ema indica tendência a Ex: manĝema (guloso)

3-Pro - por causa de

4-Pri - preposição sobre, a respeito de

5-A conjunção se (se) indica uma condição.

6- O Sufixo -aĵ indica coisa concreta (Comida-Manĝaĵo).

7-O pornome Oni traduz como -se Ex: Oni diras ke (Diz-se que, ou é dito que)

8- Após Quantidade usa-se o da então o de como em português (Multe da..., Nombro da...)

Vocabulário:

Objetos/Coisas (Substantivos)

Buso	- Ônibus
Vojaĝo	- Viagem
Vomo	- Vômito
Fenestro- janela	
Pordo	- Porta
Mezo	- Meio
Mateno	- Manhã
Maten-manĝo	- café da manhã
Lakto	- Leite
Pano	- Pão
Kafo	- Café
Manĝaĵo	- Comida

Qualidades(Adjetivos)

Lerneja	- Da escola
Vomema	- Vomitador
Busa	- Do ônibus
Dekstra	- Direita
Maldekstra	- Esquerda
Nova	- Nova/o
Baza	- Básico/a
Tuta	- Todo, completa
Matena	- Da manhã
Forgesema	- Esquecido
Dormema	- Dorminhoco
Ema	- Tendenciosa/o

Adverbios

Fakte	- De fato
Vere	- Verdaderamente
Meze de	- No meio de
Kutime	- De costume

Verbos

Vomi	- Vomitar
Memori	- Lembrar de
Forgesi	- Esquecer de
Dormi	- Dormir
Balanci	- balançar
Ŝati	- gostar de

Outras

Hieraŭ	- Ontem
Ja	- Com efeito, sem
dúvida	
Ambaŭ	- Ambos
Oni	- Agente

EKZERCO DE LA 10-a LECIONO

1 - Ĉu la knabo ŝatas aŭ ne la buson?

- (a) Ne, pro la koloro dela buso
- (b) Ne, pro la vomado dum la vojaĝo
- (c) Jes, ĝi estas bela kaj flava
- (d) Jes, ĝi estas bona buso

2 - La knabo estas ĉe

- (a) la maldekstra fenestro
- (b) la dekstra fenestro
- (c) la koridoro

3 - Inter la fenestroj estas

- (a) Homo
- (b) Alia knabo
- (c) Pordo

4 - La geknaboj estas en

- (a) la meza lernajo
- (b) la baza lernejo
- (c) la supera lernejo

5 - Forgesemulo estas

- (a) forgesema ulo
- (b) memorema ulo
- (c) erarema ulo

6 - konstruaĵo estas

- (a) rezulto de la konstruo
- (b) rezulto de la vido
- (c) aĵo malbona
- (d) granda konstruo

7 - Manten-manĝo oni manĝas

- (a) nokte
- (c) tage
- (d) matene

8 - La korekta ordo estas

- (a) Hieraŭ-Morgaŭ-Hodiaŭ
- (c) Hieraŭ-Hodiaŭ-Morgaŭ
- (d) Hodiaŭ-Hieraŭ-Morgaŭ

9 - Baza lerneja kurso estas

- (a) Kurso granda de la lernejo
- (c) Kurso lerneja de la bazo
- (d) Kurso baza de la lernejo

10 - Mi tre ŝatas dormi

- (a) Mi estas parolema
- (b) Mi misparolas
- (c) Mi estas dormema

TRADUK-EKZERCO

Procure no dicionário e traduza para o português.

Mi vojaĝis dum la tuta semajno kaj mi revidis miajn amikojn. Ili estas samideanoj eksterlandanoj aŭ samideanoj el eksterlando. Mi venas el Brazilo mi diris al ili. Bonege! Estu bonvena

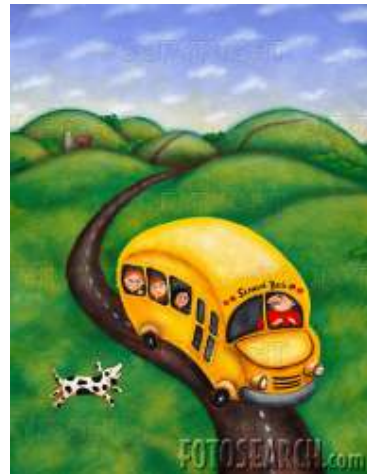
ĜENERALA REVIZIO

La gelernantoj dancas

Hodiaŭ estas agrabla tago. Dum la tuta tago la infanoj dancas maltrankvile en la lernejo. Estas instruistino pri danco en la urbo. Petrino iras al la baza baleda kurso. Estas aliaj bela knabino kaj ankaŭ knaboj en la klaso. La instruistino ordonas rapide: Levu la manojn kaj unu piedon. Ne estas facile levi la du manojn kaj nur unu piedon. Ili ekbalancas kaj ekbalancas, fakte ili ekbalancadas, sed ne estas facile. Se estus pli facile, la infanoj ne

ŝatus ĝin. Vere, la infanoj nur ŝatas malfacilajn laborojn. La infanoj emas ne resti trankvile, ili estas maltrankvilemaj. Ĉu vi ne konsentas kun mi? La du knaboj estas malantaŭe, li timas fari eraron. La knabino ne timas, ili estas kontentegaj. La vestaĵoj estas el multaj koloroj, flavaj, bluaj, ruĝaj, violaj, blankaj kaj aliaj. La vestaĵo de la instruistino estas viol-kolora kaj la du knaboj estas kun blanka ĉemizo. Ĉu mi korektas? Ĉu mi estas korekta? Jes, vi diras al mi. Vidu estas tre bone vidi la infanojn en la baleda klaso. Ĉu vi povas kalkuli kaj diri al mi la nombron da knaboj kaj la nombron da knabinoj en la klaso? Jes, estas kvin knabinoj kaj du knaboj en la baleda klaso. Bonege!

Poste la gelernantoj foriras el la lernejo kaj eniras la buson. Ili iras hejmen. Ili ridas kaj sidas sur la seĝoj. La lernej-buso estas granda kaj havas multajn fenestrojn kaj seĝojn. La plej kurema knabino estas Petrino, ŝi sidas malantaŭ la instruistino. Ŝi parolas al la instruistino: Instruistino, ĉu morgaŭ vi alvenos denove instrui nin pri baledo? Kaj ŝi respondis, jes ja, mi venos! Sed restu trankvile ĉe la buso, mi vidas vin per la spegulo. Mi rediras restu trankvila infanoj! Kaj fine la geknaboj restis trankvilaj sur la seĝoj. Do bone! Nun oni povas foriri.

Fino!

Sufiksoj

-eg Aumentativo
 Grandega - Enorme
 Belega - Belíssimo

-an Membro de, morador de
 Klubano - Membro do clube
 Kamparano - Camponês
 Brazilano - Brasileiro

-on Divisor
 Duono - Metade
 Triono - Um terço

-ob Multiplicador
 Duoblo - O dobro
 Trioblo - O triplo

-il Instrumento
 Matelilo - Martelo
 Kombilo - Pente

-ad Ação repetitiva
 Bataladis - Batalhava

-em Tendência a
 Mangema - Guloso
 Laborema - Trabalhador

-aj Coisa Concreta
 Trinki (beber)
 Trinkajo - Bebida

-ad Ação repetida ou
 Parroli (falar)
 Parolado - Discurso
 Pafi (atirar)
 Pafado - Tiroteio

Prefiksoj

ek- Ação repentina
 Ekkompreni - Descobrir, compreender derepente

Mis- Ação errada, malfeita
 Misfari - Fazer errado
 Miskompreni - Confundir

Verbaj Tempoĵoj

-is Passado
 Kuris (Corri, corremos..), Estis (fui, estava), Vidis (Vi, viu..), Diris (Disse, dissemos..)

-os Futuro
 Kuros - Corrierei, Correrá, Correremos....
 Vidos - Verei, veras, veremos...

-us Condicional
 Kurus - Correria, Correríamos...
 Vidus - Veria, Veríamos...

Personaj Pronomoj

Mi, (Li, Ŝi, Ĝi), Vi Ni, Vi, Ili

Posedaj Pronomoj

Mia, (Lia, Ŝia, Ĝia), Via Nia, Via, Ilia

Komparativoj

Pli ol >
 Malpli ol <

Superlativo

La plej

Numeroj

1991

Mil naŭcent naŭdek unu

5.234.123

Kvin milionoj ducent tridek kvar mil kaj cent dudek tri

Ono

1/2 -> duono

1/3 -> triono

Oblo

X 2 -> duoblo

X 3 -> trioblo

Akuzativo de Direkto

Iri en la urbon = Iri al la urbo

En kaj el

Eniri -> Iri en

Eliri -> Iri el

Pri

Mi pensas pri vi

Mi aŭdis pri Esperanto

Tro = Tre+Tre

Multe da = Multaj

Demandoj

Ĉu.....?

Pro

Kaŭzo

DEK-UNUA LEClONO

Muziko

Jen denove nia amikino Petrino. Nun ŝi ludas muzikon per fluto. Ŝia muziko estas tre populara. Kiu ludas muzikon per fluto? Petrino ludas. Kiu aŭskultas tiun muzikon? Ni aŭskultas tiun muzikon. Kio estas muziko? Muziko estas agrablaj kaj revaj harmoniaj sonoj, kiu

eliras el la instrument-muziko. Kio estas fluto? Fluto estas blovinstrumento. Tia instrumento, se mi povas plej bone diri, instrumento en kio ni enblovas. Ĉu vi scias blovi, oni devas nur elspiri rapide kaj fari etan truon per la buŝo. Se vi ne havas blovinstrumenton vi ankau povas fajfi. Fajfi faras preskaŭ la saman sonon ol la blovinstrumento fluto, sed estas pli facile fajfi ol ludi muzikon per fluto. Ekzistas multaj blovinstrumentoj ĉirkaŭ kvindek se mi bone memoras, ekzistas saksofono, hobojo, trombono, fluto kaj aliaj. Ĉu vi scipovas ludi muzik-instrumenton? Ne, mi bedaŭras. Estas muzik-instrumento en via hejmo? Ne, malfeliĉaĵo. La muziko levas la animon ĝis la ĉielo. Tio estas, ĝi donas al ni tre bonan senton, kion oni sentas nur en la ĉielo. Ĉu vi min komprenis? Strange, io okazis, la muziko ĉesis. Eble nia amikino foriris hejmen. Mi bedaŭras.

1-Os correlativos Kiu (quem) , Tiu (este, aquele), iu (alguem) e Kio (o que) , Tio (isto, aquilo) e io (algo) são muito utilizados em esperanto, os que terminam por -o são os que se referem a objetos, os que terminam por -u são os que se referem a pessoas.

Vocabulário:

Objetos/Coisas (Substantivos)

Muziko	- Música
Fluto	- Flauta
Sono	- Som
Instrumento	- Caneta
Saksofono	- Sacsofone
Hobojo	- Oboé
Trombono	- Trombone
Ĉielo	- Céu
Malfeliĉaĵo	- Infelicidade (coisa infeliz)
Revo	- Sonho (acordado)
Sento	- Sensação
Animo	- Alma

Qualidades(Adjetivos)

Harmonia	- Harmoniosa
Reva	- Dos sonhos
(qualidade)	
Populara	- Popular

Adverbios

Strange	- Estranho
Eble	- Possivelvente

Verbos

Ludi	- Brincar, tocar
Aŭskulti	- Escutar
Blovi	- Soprar
Enblovi	- Soprar para dentro
Spiri	- Respirar
Elspiri	- Respirar para fora
(expirar)	
Senti	- Sentir
Bedaŭri	- Sentir muito
Ĉesi	- cessar
Scipovi	- Ter a capacidade
(saber, poder saber, ser capaz)	

Outras

Preskaŭ	- Quase
Ĉirkaŭ	- Cerca de
Jen	- Eis ai

Tabelo de Korelativoj

	Demando	Montro	Necerto
Personoj	Kiu	Tiu	Iu
Objektoj	Kio	Tio	Io

EKZERCO DE LA 11-a LECIONO

1 - Kiu estas la muzik-instrumento de Petrino?

- (a) Hobojo
- (b) Trombono
- (c) Fluto
- (d) Alia

2 - Kio estas fluto?

- (a) Instrument-muziko
- (b) Muzik-instrumento
- (c) Muzik-sono

3 - Harmonio estas

- (a) Agrabla persono
- (b) Bela knabo
- (c) Agrabla sono

4 - Instrumento en kio ni blovas estas

- (a) Grand-instrumento
- (b) Blov-instrumento
- (c) Fajf-instrumento

5 - Kiu levas la animon ĝis la ĉielo?

- (a) la personoj
- (b) la bestoj
- (c) la muziko

6 - Mi miskomprenis la lecionon

- (a) Mi ne komprenis la lecionon
- (b) Mi komprenis erare la lecionon
- (c) Mi devas studadi denove
- (d) Ĉiuj estas korektaj

7 - Ĉesi =

- (a) Komenci
- (b) Haldi

8 - La plej popularaj muzikoj estas

- (a) Muzikoj kiujn la bestoj ŝatas
- (c) Muzikoj kiujn la personoj ŝatas
- (d) Muzikoj kiujn la infanoj ŝatas

9 - Aŭskulti =

- (a) Vidi
- (c) Kuri
- (d) Aŭdi

10 - Mi preskaŭ ne vidas vin

- (a) Mi vidas vin bone
- (b) Mi vidas vin malbone
- (c) Mi ne timas tigron

TRADUK-EKZERCO

Procure no dicionário e traduza para o português.

Tamburisto estas talenta persono kiu ludas tamburon. Sur la tamburo oni batas kaj batas. Gitaristo estas ankaŭ talenta ulo kiu bone ludas gitaron, specimeno de moderna violono.

DEK-DUA LEClONO

En la laboratorio

Kie estas nun nia amikino Petrino? Ŝi estas tie, en la laboratorio por Naturaj Sciencoj kun ŝia kolegino

Marinjo. Ŝia kolegino diras: ĉi tie estas la nova substanco, vidu en la mikroskopo. Petrino enmetas la substancon en la mikroskopa vitro kaj vidas strangajn bestetojn. Marinjo parolas al ŝi: Kia estas ili? Ili estas etaj kaj moviĝemaj respondis Petrino. Tiaj bestetoj estas tre malbelaj. Mi nenie vidas belan besteton. Kaj ek, ili vidas strangan okazaĵon, pli granda besteto manĝas alian pli malgrandan. Estas ia manĝema besteto, ĉu ne? Jes, laŭ mia penso similas al leono kaj ŝafo. En tio esta la beleco kaj la grandeco de la Naturo diras la instruistino. Ĉu estas boneco en tia okazaĵo, besto manĝi alian beston por vivi? Ne, respondis la instruistino, mi ne diris bonecon sed belecon, kompreneble la Naturo scias kion fari, ĝi esta saĝa.

1- Os correlativos Kie (Onde) , Tie (ali), ie (em algum lugar) e Kia (Qual qualidade) , Tia (de tal qualidade, espécie) e ia (uma espécie são muito utilizados em esperanto, os que terminam por -e são os que se referem a lugares, os que terminam por -a são os que se referem a qualidades.

2- O Sufixo -ec, indica qualidade ou estado Ex: Bela - Beleco (Beleza), Granda - Grandeco (Grandeza)

Vocabulário:

Objetos/Coisas (Substantivos)

Kolego	- Colega
Laboratorio	- Laboratório
Scienco	- Ciência
Substanco	- Substância
Mikroskopo	- Microscópio
Vitro	- Vidro
Okazaĵo	- Acontecimento
Beleco	- Beleza
Boneco	- Bondade
Grandeco	- Grandeza

Qualidades(Adjetivos)

Moviĝema	- Agitado/a
Saĝa	- Sabio/a

Adverbios

Kompreneble	-
Compreensivelmente	- de certo

Verbos

Paroli	- Falar
Simili	- Ser semelhante
Vivi	- Viver

Outras

Laŭ	- segundo, conforme
Por	- Para, por, a fim de, com o objetivo de

Tabelo de Korelativoj

	Demando	Montro	Necerto
Loko	Kie	Tie	le
Kvalito	Kia	Tia	la

Por

Mi laboras por vivi

Sufiksoj

-ec

Kvalito aŭ stato

Bona -> Boneco

Bela -> Beleco

Laŭ

Laŭ mi.. , Laŭ la leĝo...

EKZERCO DE LA 12-a LECIONO

1 - Kie estas nia amikino nun?

- (a) Hejme
- (b) En la infan-ĝardeno
- (c) En la laboratorio por Naturaj Sciencoj

2 - Kion faris Petrino al la nova substanco

- (a) Enmetis ĝin en la mikroskopon
- (b) Manĝis ĝin
- (c) Alportis ĝin hejmen

3 - La plej granda besteto estas

- (a) Kurema
- (b) Parolema
- (c) Manĝema

4 - Laŭ ŝia penso ili similas al

- (a) Leono
- (b) Tigro
- (c) Jaguaro

5 - La Naturo havas

- (a) Belecon kaj bonecon
- (b) Bonecon kaj agrabecon
- (c) Belecon kaj grandecon

6 - La bestoj manĝas aliajn bestojn por

- (a) Ludi
- (b) Paroli
- (c) Vivi
- (d) Vojaĝi

7 - En la mikroskopo oni vidas

- (a) Bestegojn
- (b) Bestetojn

8 - La plej popularaj muzikoj estas

- (a) Muzikoj kiujn la bestoj ŝatas
- (c) Muzikoj kiujn la personoj ŝatas
- (d) Muzikoj kiujn la infanoj ŝatas

9 - Simili estas

- (a) Esti preskaŭ la sama
- (c) Esti malsama
- (d) Ne esti

10 - Kia estas la Naturo?

- (a) Granda
- (b) Alta
- (c) Saĝa

TRADUK-EKZERCO

Procure no dicionário e traduza para o português.

Biologo estas persono kiu studas la bestojn kaj plantojn. La biologoj multe uzas la mikroskopojn kaj tiajn laboratoriajn instrumentojn.

DUA EKZAMENO

Saluton, kara amikino.

Mi estas nova esperantisto, pro tio mi ne bonas scias la Internacian Lingvon. Mi deziras koni vin. Tie en mia urbo ne ekzistas multaj samideanoj. Ĉu vi deziras esti mia amikino?

1 - Mi ne bone konas

- (a) La Internacian Maŝinon
- (b) La Maŝinon Internacian
- (c) La Internacian Lingvon

2 - Ŝi eble estas ankaŭ

- (a) samideanino
- (b) instruistino
- (c) muzikistino

3 - Kie ne ekzistas samideanoj

- (a) en la lernejo
- (b) en la urbo
- (c) en la laboratorio

Reguloj de la Lingvo kaj Vortaro

4 - 1987

- (a) Mil naŭcent sepdek ok
- (b) Mil naŭcent ok sep
- (c) Mil naŭcent okdek sep

5 - La patro estas pli aĝa ol

- (a) la gefiloj
- (b) Avo
- (c) Avino

6 - Mi iras hejmen =

- (a) Mi iras al la hejmo
- (b) Mi foriras el la hejmo
- (c) Mi forkuras de la hejmo

7 - Mi iros _____ al la klubo

- (a) Hieraŭ
- (b) Hodiaŭ
- (c) Morgaŭ

8 - Kia, oni devas respondi per

- (a) Kvalito
- (b) Substantivo
- (c) Demando

9 - Ilo por vojaĝi estas

- (a) Libro
- (b) Domo
- (c) Vojaĝilo

10 - Per trombono oni

- (a) Vidas
- (b) Vivas
- (c) Muzikas

Traduko

11 - Tia estas mia patrino

- (a) Esta é minha mãe
- (b) Isto é minha mãe
- (c) Assim é minha mãe

12 - Mi iras de ĉi tie al tie

- (a) Eu vou para la
- (b) Eu vou de ca pra la
- (c) Eŭ vou embora

13 - Laŭ mia opinio mi estas bela

- (a) Eu não me acho grande
- (b) Eu me acho bom
- (c) Eu me acho bonito
- (d) Eu me acho feio

Vort-forado

14 - Vojaĝ-buso

- (a) Ônibus de linha
- (b) Ônibus de crianças
- (c) Ônibus de viagem

15 - Natur-scienco

- (a) Ciência que estuda a Natureza
- (b) Ciência que estuda os homens
- (c) Natureza da ciência

DEK-TRIA LECIONO

Stranga Infano

Mi rakontos al vi ian strangan historion. Ie vivis bela knabino, ŝiaj haroj estis flava kiel oro kaj ŝiaj vangoj ruĝaj kiel sango. Ŝia nomo estis Karulino. Sed tuj poste ke la personoj vidas ŝin, ili rimarkas ion strangan en ŝi. Laŭ mia penso iel ŝi ne estis tute ordinara knabino. Je kelkaj fojoj ŝi agis tre strange. Kiel ekzakte ŝi agis? Mi ne scias bone diri al vi, sed ke estis stranga agmaniero mi certas pri tio. Kial? Do bone, ĉar ŝi estas tre inteligenta knabino. Ordinare, personoj tro inteligentaj estas strangaj ankaŭ. Mi mem, mi povas diri al vi, mi mem estas stranga persono ankaŭ, kaj same la personoj opinias min tia. Sed la instruistino diras ke oni devas respekti la malsamecojn de la personoj. Kaj vere tial estas la beleco de la homaro. Se ni estus egalaj unu al la aliaj la mondo estus malpli interesa kaj bela. Ĉu vi ne samopinias? Aŭ ĉu vi pensas ke la egaleco estas la solvo? Mi kredas ke la egaleco estas bona nur en la rajtoj kaj devoj.

Tabelo de Korelativoj

	Demando	Montro	Necerto
Kaŭzo	Kial	Tial	lal
Maniero	Kiel	Tiel	lel

Mem

Mi mem -> Mi

1- Os correlativos Kial (Por que) , Tial (por isso, por este motivo), ial (por algum motivo) e Kiel (Como, de que modo), Tiel (assim, deste modo) e iel (de algum modo, de qualquer jeito) são muito utilizados em esperanto, os que terminam por -al são os que se referem a Motivo, os que terminam por -el são os que se referem a maneira.

2- O palavra Mem quer dizer (mesmo) Ex: Mi mem faris tion. Eŭ mesmo fiz isto.

3- Conjunção Sed (mas, contudo, entretanto)

Vocabulário:

Objetos/Coisas (Substantivos)

Historio	- Historia
Haro	- LCabelo
Oro	- Ouro
Vango	- Bochechas
Sango	- Sangue
Fojo	- Vez
Agmaniero	- Geito de agir
Malsameco	- Diferenças
Mondo	- Mundo
Egaleco	- Igualdade
Rajtoj	- Direitos
Devoj	- Deveres

Qualidades (Adjetivos)

Ordinara- Comum	
Saĝa	- Sabio/a
Egala	- Iguais
Interesa	- Interessante

Adverbios

Ordinare	- Frequentemente,
comummente	

Verbos

Rakonti	- Contar
Rimarki	- Reparar
Respekti	- Respeitar
Kredi	- Acreditar

Outras

Mem	- Mesmo
Je	- em, naquela data
Sed	- Mas, contudo
Tuj	- Logo

EKZERCO DE LA 13-a LECIONO

1 - La knabino havis

- (a) strangan agmanieron
- (b) strangan haron
- (c) strangan vangoj

2 - Ŝi agas strange pro

- (a) beleco
- (b) boneco
- (c) inteligenteco

3 - La instruistino respektas

- (a) la malsamecojn
- (b) la egalecojn
- (c) la bestojn

4 - Kiel ŝi agis?

- (a) Rapide
- (b) Malrapide
- (c) Strange

5 - Kial ŝi tiel agis?

- (a) Tial, ke ŝi estas bela
- (b) Tial, ke ŝi estas ruĝa
- (c) Tial, ke ŝi estas inteligenta

6 - La bestoj manĝas aliajn bestojn por

- (a) Ludi
- (b) Paroli
- (c) Vivi
- (d) Vojaĝi

7 - Mi _____ rakontis la historion

- (a) Mem
- (b) sed

8 - Je kelkaj fojoj

- (a) Kelktage
- (c) Kelkfoje
- (d) Kelknokte

9 - Kelkaj estas la malo de

- (a) Ĉirkaŭ
- (c) Multaj
- (d) Malmultaj

10 - Samopinii

- (a) Havi la saman belecon
- (b) Havi la saman opinion
- (c) Havi la saman grandecon

TRADUK-EKZERCO

Procure no dicionário e traduza para o português.

Lazaro Ludoviko Zamenhoff estis strangan homon, li tute ne gajnis monon per Esperanto, tiaj homoj oni ordinare ne renkontas hodiaŭ.

DEK-KVARA LECIONO

Sonĝo

Marko sonĝas. Ĉu vi scias tion, kio estas sonĝi? Oni ĝenerale sonĝas kiam estas nokte kaj kiam oni dormas. Tiam alvenas en nian

cerbon strangaj pensoj. Iam mi ankaŭ havis strangan sonĝon, sed tio estas alia historio. Kiel mi diris, Marko sonĝas ke li flugas libere sur libro meze de nuboj. Kies sonĝo ĝi estas? Komprenoble la sonĝo esta ties kiu sonĝas. En tiu sonĝo estas tiom da libroj ĉirkaŭ li, ĉu vi povas kalkuli ĝin? Jes estas sep libroj plus la granda sur kio Marko sidas. Iom da sonĝo en la vivo bonas por ni. Kial li sonĝas? Nu, ni ne povas klarigi kial la sonĝoj okazas. Sed ĝenerale estas pro ia grava okazaĵo dum la tago. Mi kredas ke Marko sonĝas pro la ezkameno kio okazos morgaŭ. Li multe pensas pri la ekzameno. Kio? Ha! Vi vidas mikrofonon, vi vidas Markon kun mikrofono en la mano. Do eble Marko sonĝas ke li estas kantisto de Rok-muziko. Kantisto kiu legas libron, ĉu ne strange? Estas vero, sed sonĝo estas tiaj, kompleksaj.

1-Os correlativos Kiam (Quando), Tiam (Então), iam (em alguma época) e Kiom (Quanto), Tiom (tanto) e iom (um pouco), Kies (de quem), Ties (daquele), les (de alguém) são muito utilizados em esperanto, os que terminam por -am são os que se referem a Tempo, os que terminam por -om são os que se referem a quantidade, número.

Vocabulário:

Objetos/Coisas (Substantivos)

Sonĝo	- Sonho
Cerbo	- Cérebro
Penso	- Pensamento
Nubo	- Nuvem
Mikrofono	- Microfone
Mano	- Mão
Kantisto	- Cantor
Rok-Muziko	- Populara muziko
Vero	- Verdade

Qualidades(Adjetivos)

Grava	- Importante
Kompleksa	- Complexo

Adverbios

Ĝenerale	- Geralmente
Libere	- Livremente
Ĉirkaŭ	- Cerca, a redor

Verbos

Sonĝi	- Sonhar
Alveni	- Ĉegar
Flugi	- Voar
Boni	- Ser bom para
Okazi	- Acontecer
Kredi	- Acreditar
Klarigi	- Esclarecer

Outras

Nu	- Ora
Plus	- Mais (soma)

Tabelo de Korelativoj

	Demando	Montro	Necerto
Tempo	Kiam	Tiam	Iam
Nombro	Kiom	Tiom	Iom
Posedo	Kies	Ties	les

Ĉirkaŭ

EKZERCO DE LA 14-a LECIONO

1 - Sonĝi okazas

- (a) kiam oni kuras
- (b) kiam oni dormas
- (c) kiam ni laboras

2 - Kia estas la sonĝoj

- (a) strangaj
- (b) gravaj
- (c) grandaj

3 - Ekspliku kial oni ĝenerale sonĝas

- (a) pro ia grava okazaĵo
- (b) pro ia bona okazaĵo
- (c) pro ia bela okazaĵo

4 - Tiom da _____ estas en la sonĝo

- (a) Bestoj
- (b) Virinoj
- (c) Libroj

5 - Kiu la libroj ĉirkaŭas?

- (a) Marko
- (b) La Kantisto
- (c) ambaŭ

6 - Kompleksa estas

- (a) Facile por klarigi
- (b) Malfacile por klarigi

7 - Estas en la ĉielo

- (a) Nuboj
- (b) Homoj

8 - Cerbo esta ene de la

- (a) mano
- (c) brusto
- (d) kapo

9 - Kredi =

- (a) Pensi esti vero
- (c) Ne pensi
- (d) Vidi

10 - Antaŭ la mikrofono oni

- (a) Parolas
- (b) Kantas
- (c) ambaŭ

TRADUK-EKZERCO

Procure no dicionário e traduza para o português.

Kiam oni sonĝas dum la tago kaj kiam oni ne dormas ni devas diri revj. Do revj estas sonĝi nedormante.

DEK-KVINA LECIONO

Leciono pri Geografio

La instruisto Alberto instruas geografion al la klaso. Li diras: Ni estas en Ameriko, ni ĉiuj estas amerikanoj, sed ĉiu el ni havas nian propran landon. Mi ekzemple estas Brazilano, ĉu iu el vi estas Brazilano ankaŭ? Ne. Do neniu ĉi tie estas

Brazilano krom mi. Brazilo havas multajn arbarojn, tropikan ĝangalon, en Brazilo neniam neĝas, krom en kelkaj altaj urbetoj. Sed ĝenerale ĉiam estas ekstreme varme. Kontraŭe en Kanado preskaŭ ĉie neĝas kaj ĉiam malvarmas precipe dum la vintro. Neniam esta tro varme. En Meksikio estas dezertoj, tie la suno brilegas kaj la personoj ĉiel klopodas protekti sin de la fortega suno. Ili uzas grandan ĉapelon, "Sombrero". Nenial ili elmetas la ĉapelegojn. Usono estas la plej granda lando. En Ĉilio kaj Peruo preskaŭ ĉie estas altaj lokoj, estas la montaro. La plej longa rivero estas "Amazono", kaj estas en Sud-Ameriko. En Nord-Ameriko ni trovas la polusajn ursojn, kontraŭe en Sud-Ameriko nenie ni vidas ĝin. Diru al mi la nomojn de la landoj en Nord-Ameriko. Estas Kanado, Usono kaj Meksikio, kaj ĉu en Sud-Ameriko? Estas Brazilo, Ĉilio, Urugvajo, Argentino, Paragvajo, Bolivio, Peruo, Kolombio, Ekvadoro, Venezuelo, Surinamo kaj Franca Gvajanio.

	Tutaj	Neaj
Objekto	Ĉio	Nenio
Persono	Ĉiu	Neniu
Kvalito	Ĉia	Nenia
Loko	Ĉie	Nenie
Nombro	Ĉiom	Neniom
Maniero	Ĉiel	Neniel
Tempo	Ĉiam	Neniam
Kaŭzo	Ĉial	Nenial

1- Os correlativos Kiam (Quando) , Tiam (Então), iam (em alguma época) e Kiom (Quanto), Tiom (tant) e iom (um pouco) são muito utilizados em esperanto, os que terminam por -am são os que se referem a Tempo, os que terminam por -om são os que se referem a quantidade, número.
2- O pronome reflexivo si (si mesmo).

Vocabulário:

Objetos/Coisas (Substantivos)

Geografio	- Geografia
Ameriko	- América
Lando	- País
Brazilano	- Brasileiro
Arbaro	- Floresta
Ĝangalo	- Floresta
Kanado	- Canada
Vintro	- Inverno
Meksikio	- México
Dezerto	- Dezerto
Suno	- Sol
Usono	- EUA
Ĉilio	- Chile
Peruo	- Peru
Loko	- Lugar
Montaro	- Cordilheira
Nordo	- Norte
Sudo	- Sul
Amazono	- Amazonas
Urugvajo	- Uruguai
Paragvajo	- Paraguai
Argentino	- Argentina
Bolivio	- Bolívia
Kolombio	- Colômbia
Venezuelo	- Venezuela
Surinamo	- Suriname
Gvajanio	- Guiana
Urso	- Urso
Rivero	- Rio
Vintro	- Inverno

Qualidades (Adjetivos)

Propra	- Propria
Longa	- Longo/a
Polusa	- Polar
Tropika	- Tropical

Adverbios

Ekstreme	- Extremamente
Precipe	- Principalmente

Verbos

Trovi	- Encontrar
Loĝi	- Morar

Outras

Krom	- Além de
Si	- Si

EKZERCO DE LA 15-a LECIONO

1 - Amrikano loĝas en

- (a) Afriko
- (b) Ameriko
- (c) Azio
- (d) Eŭporo

2 - Arbaro en Brazilo estas

- (a) tropika ĝangalo
- (b) dezerto
- (c) polusa

3 - Kiom da brazilanoj estas en la klaso?

- (a) Ĉiuj estas brazilanoj
- (b) Neniu estas brazilano
- (c) Kelkaj estas brazilanoj

4 - Kanado estas

- (a) varmega lando
- (b) malvarmega lando
- (c) tropika lando

5 - Kiu estas la plej longa rivero en la mondo?

- (a) Afriko
- (b) Nilo
- (c) Amazono

6 - Urugvajo esta lando el

- (a) Nord-Ameriko
- (b) Sud-Ameriko
- (c) Mez-Ameriko

7 - Kial la meksikanoj ne elmetas la "Sombrero"?

- (a) ĉar estas nokto
- (b) ĉar la suno brilegas

8 - Li parolis pri si

- (a) Li parolis pri ŝia vivo
- (c) Li parolis pri nia vivo
- (d) Li parolis pri lia propra vivo

9 - Krum Meksikio kaj Kanado kiu estas la alia lando el Nord-Ameriko

- (a) Venezuelo
- (c) Gvatemalo
- (d) Usono

10 - Vintro estas sezono

- (a) Malvarma
- (b) Varma

TRADUK-EKZERCO

Procure no dicionário e traduza para o português.

Vintro, aŭtuno, printempo, kaj somero estas sezonoj de la jaro. Aŭtuno estas plena de floroj, dum somero la vetero estas varma, aŭtuno falas la folioj, kaj vintro estas pluvo kaj malvarmo.

ĜENERALA REVIZIO

La hodiaŭa juneco

Ni kiu estas maljunaj, aŭ se mi devas paroli la veron, mezaĝaj, pensas ke la hodiaŭa juneco estas straga. Ĉu ne? Kiam ni estis juna la mondo estis tre malsimila ol nuntempe. La vivo tiam iradis tre malrapide. Hodiaŭ ni estas kiel eksterlandanoj en nia propra lando. Ĉu vi iam vidis tiujn strangaj hodiaŭajn infanojn? Ili faras ĉiom samtempe, ili kuras, ludas muzikon, lernas

komputil-programojn kaj tiel plu (k.t.p). Ĉiuj diras, la hodiaŭaj infanoj estas pli inteligentaj, sed ĉu tio estas vera diraĵo? Estas vere, ke ili faras multajn aferojn samtempe, sed ĉu ili estas kreemaj, ĉu ili sukcesas fari ion pacience kaj bone. Mi pensas ke la infanoj kaj adoleskantoj de hodiaŭ ne havas tempon por esti infanoj, ne havas tempon por nenio, kaj tiu, kiu tiom faras en malmulta tempo vere faras nenion bone, ĉu ne? Estas multaj kompromisoj samtempe, la gepatroj enmetas ilin en kurson pri danco, kurson pri pentrado, k.t.p..., Ili, la gepatroj pensas ke tiel la infanoj estos pli inteligentaj kiam plenaĝuloj. Ĉu eblas ke en la infana cerbo oni enmetu tiom da pensaĵoj. La multe laboremaj infanoj ne sonĝas pri dolĉaj rakontoj sed pri komputilaj ludoj. Ili ne vidas la malrapida sunsubiro. Kies kulpo estas? Ĉu de la gepatroj? Ne, nenies, se mi bone memoras, kiam mi estis infanoj la grandaĝuloj ankaŭ paroladis la samajn diraĵojn kiajn mi diras al vi nun. Tia pensmaniero estas vere ordinara pensmaniero, kaj ĉiu epokoj ĝi aperas. Do viaj geavoj antaŭe pensadis sammaniere pri vi.

Kompleta Tabelo de Korelativoj

	Demandoj	Necertaj	Montraj	Tutaj	Neaj
Objekto	Kio	lo	Tio	Ĉio	Nenio
Persono	Kiu	lu	Tiu	Ĉiu	Neniu
Kvalito	Kia	la	Tia	Ĉia	Nenia
Loko	Kie	le	Tie	Ĉie	Nenie
Nombro	Kiom	lom	Tiom	Ĉiom	Neniom
Maniero	Kiel	lel	Tiel	Ĉiel	Neniel
Tempo	Kiam	lam	Tiam	Ĉiam	Neniam
Kaŭzo	Kial	lal	Tial	Ĉial	Nenial
Posedo	Kies	les	Ties	Ĉies	Nenies

DEK-SESA LECIONO

Pentroleciono

Estas lundo, Nia amikino Petrino nun estas en la leciono pri pentrado. Ili lernas kiel pentri, desegni kaj kolorigi la desegnojn. La

instruistino diras ankaŭ kiel beligi ilian desegnojn per specialaj teknikoj. Ni uzas diversajn kolorkrajonojn. La pentraĵoj fariĝas pli kaj pli belaj. La instruistino daŭrigas la lecionon kaj diras: Nun, ni pensu pri nova desegno. Ni desegnu praŭrbon, aŭ urbon ege malnovan. Ĉu vi sukcesas pensi pri urbo tia? Ni malfermu la deseg-paperujon kaj ni komencu ĝin nun. Ĝuste tiam la pordo malfermiĝas kaj alia lernantino eniris en la klasĉambron. Ŝi diris: Ĉu la leciono jam finiĝas? Ne, respondis la instristino, fakte, mi finos la lecionon post kelkaj minutoj, ankoraŭ estas tempo por ke vi partoprenu. Ĉiuj lernantoj desegnas sur la sama papero, unu faras homojn aliaj faras domon k.t.p. La instruistino estas kontenta kaj venigas novan blankan paperon por la lernantoj.

Sufiksoj

-uj

Krajono - Krajonujo

-ig

Verbo ne tranzitivo → **ig** → Verbo Tranzitivo

Adjektivo → Verbo (fari)

Substantivo → Verbo (fari)

Verbo tranzitivo → fari ke, ordoni

-iĝ

Verbo tranzitivo → **iĝ** → Verbo ne tranzitivo

Adjektivo → Verbo (fari por si mem)

Substantivo → Verbo (fari por si mem)

Prefiksoj

-pra

1- O Sufixo -ig tem as seguintes utilizações:

(a) Tornar transitivo (com acusativo) um verbo

intransitivo. Ex: Esti (ser, estar) - Estigi (formar, causar)

Ĉesi (cessar) - Ĉesigi (terminar, fazer cessar)

(b) Com adjetivos ou substantivos - tornar, fazer. Ex: Bela (bela) -

Beligi (embelezar), Klarigi (esclarecer), Krucruco (cruz) - krucigi (cruzar),

Ruino (ruína) - Ruinigi (arruinar)

2- O Sufixo -iĝi tem as seguintes utilizações:

(a) Tornar intransitivo (sem acusativo) um verbo transitivo) Ex: Komenci

(começar, dar começo) - Komenciĝi (Começar)

(b) Com adjetivos e substantivos - tornar-se, fazer-se. Ex: Pala (palida) - paliĝi (amplidecer)

Edzo (marido) - Edziĝi (casar-se)

3- O prefixo pra- indica antigo Ex: praarbaro (floresta antiga)

4- O Sufixo -uj indica o continente total Ex: sukero (açucar) - Sukerujo (açucareiro)

Vocabulário:

Objetos/Coisas (Substantivos)

Desegno	- Desenho
Tekniko	- Técnica
Krajono	- Caneta
KolorKrajono	- Caneta de cor
Pentraĵo	- Pintura
Urbo	- Cidade
Praŭrbo	- Cidade antiga
Paperujo	- pasta, caixa de papéis
Minuto	- Minuto
Tempo	- Tempo
Papero	- Papel
Lundo	- Segunda-feira

Qualidades (Adjektivos)

Speciala	- Especial
Diversa	- Diversa
Sama	- mesma/o
Tropika	- Tropical

Adverbios

Fakte	- De fato
Ankoraŭ	- Ainda

Verbos

Venigi	- Mandar vir
Pentri	- Pintar
Desegni	- Desenhlar
Kolorigi	- Colorir
Beligi	- Embelezar
Uzi	- Usar
Fariĝi	- Tornar-se
Daŭri	- Continuar
Daŭrigi	- Continuar

EKZERCO DE LA 16-a LECIONO

1 - PentrArto

- (a) Arto de pentrado
- (b) Arto de laborado
- (c) Arto de kurado

2 - Venigi

- (a) Veni al loko
- (b) Fari veni
- (c) Veni rapide

3 - En "La pordo fermiĝas", kiu ferma sia pordon

- (a) Alia persono
- (b) La pordo mem

4 - Varmigi estras

- (a) igi pli malvarma
- (b) igi pli varma
- (c) igi pli bona

5 - Kiu eniris en klasĉambron?

- (a) Alia instruistino
- (b) Alia lernanto
- (c) Alia lernantino

6 - Kio estas desegni?

- (a) Fari arton surpapere
- (b) Fari manĝaĵon
- (c) Fari nenion

7 - Per kio oni kolorigas la desegnojn?

- (a) Per kolorkraĵonoj
- (b) Per martelilo

8 - En kie oni enmetas la monon?

- (a) en skatolon
- (c) en monujon

9 - La prahomoj faris desegnoj, kiu estas prahomoj

- (a) Niaj amikoj
- (c) Niaj praparencoj
- (d) Niaj bestoj

10 - La leciono daŭras, mi _____ la lecionon.

- (a) estas
- (b) daŭrigas
- (c) finiĝas

TRADUK-EKZERCO

Procure no dicionário e traduza para o português.

La monatoj de la jaroj estas Januaro, Februaro, Marto, Aprilo, Majo, Junio, Julio, Aŭgusto, Septembro, Oktobro, Novembro kaj Decembro en la tuto esta dek du monatoj en la jaro.

DEK-SEPA LECIONO

Infanrakontoj

Estas mardo, en la kuranta leciono la instruistino rakontas al la gelernantoj infanajn rakontojn. Ŝi estas diranta rakonton de la Fratoj Grim. Ĉu vi konas ilin? Ŝi diras: “Foje estis regno, kie

malbona viro uzanta la reĝan kronon faris malbonaĵojn al la malriĉuloj”. La plej juna lernanto demandas, ĉu ekzistis malbona reĝo? Jes, respondis la instruistino, personoj malbonagantaj ĉiam ekzistos. La lernanto demandinta ekkomprenas. Estas vere ĉie en la mondo estas personoj malbonfarontaj. La leciono fluas bonege kaj ankaŭ la fluantaj horoj estas agrablaj. La instruistino diras: En la venonta leciono mi daŭrigos la rakonton pri la malbona reĝo. Kiam la instruisto estas forironta el la klaso ŝi rimarkigis la neforgeseblan farotajn hejmajn ekzercojn. Do, ne forgesu!

Aktivaj Participoj

Adjektivo	
-inta	Kiu -is
-anta	Kiu -as
-onta	Kiu -os
Substantivo	
-into	Tiu kiu -is
-anto	Tiu kiu -as
-onto	Tiu kiu -os

1-A vóz ativa possui sufixos Ex:

kurinta	- que correu
kuranta	- que corre
(corrente)	
kuronta	- que correrá

Vocabulário:

Objetos/Coisas (Substantivos)

Malriĉulo	- Pobre pessoa
Regno	- Reino
Reĝo	- Rei
Krono	- Coroa
Malriĉulo	- Pobre
Horo	- Hora
Rakonto	- Conto
Mondo	- Mundo
Mardo	- Terça-feira

Qualidades(Adjativos)

Kuranta	- Corrente
Diranta	- Que diz
Uzanta	- Que usa
Demandinta	- que perguntou
malbonaganta	- que age mau
malbonfaronta	- que fará o mau
fluanta	- que flui
venonta	- que vira
forironta	- que sairá
neforgesebla	- inesquecível
faronta	- que fará
hejma	- domestica
Riĉa	- Rico
Malriĉa	- pobre

Verbos

Agir	- Agir
Flui	- Fluir
Daŭri	- Continuar
Daŭrigi	- dar continuidade
Rimarki	- Notar
Rimarkigi	- Fazer notar
(ressaltar)	

EKZERCO DE LA 17-a LECIONO

1 - La kuranta leciono estas

- (a) La leciono kiu kuris
- (b) La leciono kiu ne kuris
- (c) La leciono kiu kuras

2 - Personoj malbonfarontaj

- (a) estas personoj kiuj faros malbonon
- (b) estas personoj kiuj faris malbonon
- (c) estas bonaj personoj

3 - La erarintaj knaboj

- (a) Hieraaŭ eraris
- (b) Nun eraras
- (c) Morgaŭ eraros

4 - Kiu faris malbonaĵojn al la malriĉuloj?

- (a) Instruisto
- (b) Lernanto
- (c) Reĝo

5 - Kiu ĉiam ekzistos?

- (a) Malbonaj bestoj
- (b) Malbonaj instruistoj
- (c) malbonaj personoj

6 - Lerninto esta tiu kiu

- (a) jam vivis
- (b) jam lernis
- (c) jam venis
- (d) ankoraŭ ne lernis

7 - Porinfana kastelrakonto estas

- (a) Rakonto pri la vivo por infanoj
- (b) Rakonto pri Kasteloj por infanoj

8 - Kiam la instruisto estas forironta

- (a) La instruisto jam foriris
- (b) La instruisto ankoraŭ ne foriris

9 - Rimarkigi estas

- (a) fari nenion
- (c) fari ke la personoj rimarku
- (d) Rimarki ege

10 - Afero ne farebla estas

- (a) Afero ne ebla vidi
- (b) Afero ne ebla fari
- (c) Afero ne ebla veni

TRADUK-EKZERCO

Procure no dicionário e traduza para o português.

Je la sesa antaŭtagmeze mi leviĝas el mia lito, je unua postagmeze mi tagmanĝas kaj je la sesa kaj kvarono mi revenas hejmen. La horloĝo kontrolas mian vivon.

DEK-OKA LECIONO

Lanĉohoro

Merkrede, dum la lanĉohoro, je la 3-an postagmeze, en la lernejo la infanoj estas tre ekscititaj. Ili manĝas kukojn, panojn kaj aliajn ulojn.

La kompatindaj fruktoj kiel bananoj kaj pomoj estas manĝataj rapide. Kelkaj estas englutitaj pere de unu sola gluto, aliaj englutotaj fuĝas ĉiudirekte. Estas vere, malbela sceno, vidi malfeliĉulojn esti detruitaj. Antaŭ ol la respondeculo sonorigas la ĝustan horon, la kompatinduloj estas preskaŭ ekstermitaj, kiam komenciĝas la terurhoru la morto alvenas rapide. Ĉu vi neniam vidis tiajn barbarajn scenojn? Bedaŭrinde mi vidas ĝin ĉiutage. Mi vidas kun naŭziga sento, ŝajnas ke nenio en la mondo savos ilin, sed alvenas la fino de la lanĉohoro. La restantaj spiras trankvilaj. Estas la fino, al tiuj kiuj ne estis manĝitaj restas nur atendi malrapidan morton en la lanĉovalizo pro la putrado. Kaj je la 15-a kaj duono postagmeze la torturado finiĝas.

Sufiksoj

-inda

Kiu devas esti ...

Pasiva Participoj

Adjektivo	
-ita	jam finita
-ata	La ago daŭras
-ota	La ago ankoraŭ ne komenxiĝis
Substantivo	
-ito	Tiu kiu -ita
-ato	Tiu kiu -ata
-oto	Tiu kiu -ito

1-A vóz pasiva possui sufixos Ex:

Manĝita - Foi comida
 Manĝata - esta sendo comido
 Manĝota - será comido

2- O Sifixo -inda indica algo que dever ser .. Ex: rimarkinda (que deve ser notado, notável), Kompatinda (digno de pena, infeliz)

Vocabulário:

Objetos/Coisas (Substantivos)

Lanĉohoro - Hora do lanche
 Kuko - Bolo
 Pano - Pão
 Frukto - Fruta
 Banano - Banana
 Pomo - Maçã
 Gluto - Gole
 Kompatindulo - Coitado
 Teruro - Terror
 Morto - Morte
 Terurhoru - Hora do Terror
 Sceno - Cena
 Sento - Sentimento
 Savito - Salvo
 Putrado - Apodrecimento
 Merkredu - Quarta-feira

Qualidades(Adjetivos)

Ekscitita - Agitado
 Kompatinda - Infeliz
 Manĝata - Sendo comido
 Englutita - Engolido/a
 Englutota - para ser Engolido
 Ĝusta - Justa/o
 Terurita - Aterrorizado
 Barbara - Bárbaro/a
 Naŭziga - Enauzeante
 Trankvila - Tranquilo/a

Verbos

Eksciti - Agitar, escitar
 Engluti - Engolir
 Detrui - Destruir
 Sonorigi - Fazer soar
 Komenciĝas - Começar
 Ŝajni - Parecer
 Savi - Salvar
 Atendi - Esperar

Outros

Je - preposição sem significado, uzada para horas etc..

EKZERCO DE LA 18-a LECIONO

1 - La 3-a postagmeze estas

- (a) 3:00
- (b) 14:00
- (c) 15:00

2 - Sandviĉo estas

- (a) lando el Eŭropo
- (b) eta manĝaĵo
- (c) nomo de rivero

3 - Banano kaj pomoj estas

- (a) plantoj
- (b) floroj
- (c) fruktoj

4 - Kiu fuĝas ĉiudirekte?

- (a) aliaj personoj
- (b) aliaj insektoj
- (c) aliaj manĝaĵoj

5 - Savito kaj savinto estas

- (a) Kiu estis savita kaj tiu kiu savis
- (b) Kiu estis savota kaj tiu kiu savos
- (c) Kiu estis savata kaj tiu kiu savas

6 - Ŝajni =

- (a) esti simila
- (b) esti malsimila
- (c) esti nesimila

7 - Kiu terurras ja kompatindaj manĝaĵoj?

- (a) La bestoj
- (b) La homoj
- (c) La infanoj

8 - Dum la lanĉohoro la infanoj devas

- (a) Labori
- (c) Manĝi
- (d) Foriri

9 - Respektinda estas persono

- (a) kiun ni devas obei
- (c) kiun ni devas pardoni
- (d) kiun ni devas respekti

10 - Naŭziga sento estas

- (a) bona sento
- (b) malbona ago
- (c) malbona sento

TRADUK-EKZERCO

Procure no dicionário e traduza para o português.

En la kapo ni havas la nazon, la buŝon, la orelon kaj la okulojn. En la korpo ni havas brakojn kaj krurojn. En la mano ni havas fingrojn kaj en la fingroj ni havas ungojn.

DEK-NAŬA LECIONO

La infanoj revenas hejmen

Jaŭde, estas la lasta horo en la lernejo, la infanoj jam estas pretaj por foriri. Aŭdonte la sonorilo ili prepariĝas por tuj ekkuri trans la pordego de la salono. Kaj fine ek la sonorilo aŭdigas

sian belan sonon laŭte tra la tuta lernejo. La frenezaj infanoj komprenante la mesaĝon preskaŭ samtempe baraktadas kiel insektoj. Baldaŭ ondo da diverskoloraj infanoj transpasas la pordego al la ekstera mondo. Antaŭsciante la danĝeron, eta hundo flanken iras kaj atendas ĝis la lasta knabo eliris. Kaj fine la lernejo estas silenta, la instruistoj estas lacaj kaj sentas sin malpezaj. Sed intime ili scias ke en la venonta tago, ĉio rekomencos, kaj ili ankaŭ foriras, sed nun pensante, se ne ekzistus la infanoj, ilia vivo taŭgus por nenio. En la strato oni ankoraŭ vidas kelkajn, sin puŝantaj kaj kurantaj, ĝis la strato fariĝas denove kvieta. Do, finite la lernejtago la mondo silentis.

Adverbaj Participoj

dum mi dormis, mi sonĝis - dormante mi sonĝis

1-Os participios adverbiais ou gerúndio em Esperanto são muito práticos, indicam relação de tempo, maneira ou causa entre o participio e o verbo principal.Ex:

Dum mi dormis, mi sonĝis = dormante mi sonĝis.

Kiam ŝi kisis ŝi fermis la okulojn = kisante ŝi fermis la okulojn

Post kiam Karlo vekigis, li tuj eklaboris = Vekiginte Karlo tuj eklaboris

Vocabulário:

Objetos/Coisas (Substantivos)

Sonorilo	- Sineta
Salono	- Salão
Sono	- Som
Mesaĝo	- Mensagem
Insekto	- Inseto
Ondo	- Onda
Porto	- Porta
Pordego	- Portão
Danĝero	- Perigo
Flanko	- Lado
Strato	- Rua
Jaŭdo	- Quinta-feira
Mondo	- Mundo

Qualidades(Adjetivos)

Lasta	- Última/o
Preta	- Pronta/o
Tuta	- Todo/a
Freneza	- Imaluco, doido
Ekstera	- Esterno/a
Silenta	- Silencioso/a
Laca	- cansado/a
Peza	- Pesado
Malpeza	- Leve
Kvieta	- Quieto/a

Adverbios

Aŭdonte	- ouvindo (antes de acontecer)
Komprenante	- Compreendendo
Samtempe	- Ao mesmo tempo
Flanke	- ao lado
Fine	- Finalmente
Laŭte	- Em som alto

Verbos

Barakti	- Movimentar
Pasi	- Pasar
Transpasi	- Ultrapasar
Atendi	- Esperar
Taŭgi	- Sevir(prestar)
Puŝi	- Empurrar
Fari	- Fazer
Fariĝi	- Tornar-se
Silenti	- Silenciar
Prepari	- Preparar
Prepariĝi	- Preparar-se
Aŭdi	- Ouvir
Aŭdigi	- Fazer ouvir
Kredi	- Acreditar
Kompreni	- Compreender

Outras

Trans	- Alem de,
Tra	- Através de

EKZERCO DE LA 19-a LECIONO

1 - Kio okazas en la lasta horo?

- (a) La infanoj dormas
- (b) La infanoj kuras
- (c) La infanoj prepariĝas por foriri

2 - Kiam ili ekkuras?

- (a) Kiam la sonorilo aŭdigas sian belan sonon
- (b) Kiam la sonorilo kantas
- (c) Kiam la sonorilo parolas

3 - Barakti kiel insektoj estas

- (a) Moviĝi malrapide
- (b) Moviĝi rapide kiel insektoj
- (c) Ne Moviĝi kiel insektoj

4 - Antaŭsciante estas

- (a) antaŭvidi la futuron
- (b) antaŭvidi la vivon
- (c) antaŭvidi nenion

5 - Finite

- (a) Post estas finita
- (b) Dum estas finata
- (c) Antaŭ estas finota

6 - La bestoj manĝas aliajn bestojn por

- (a) Ludi
- (b) Paroli
- (c) Vivi
- (d) Vojaĝi

7 - Trans la strato estas

- (a) En la strato
- (b) Post la strato

8 - TraKuri

- (a) kuri tra la tuta ...
- (c) kuri trans la ...
- (d) Kuri multege

9 - Kiu esta laca?

- (a) La knabo
- (c) La hundo
- (d) La instruisto

10 - Sen la infanoj

- (a) La vivo ne taŭgus por nenio
- (b) La vivo taŭgus por nenio
- (c) La vivo taŭgus por io

TRADUK-EKZERCO

Procure no dicionário e traduza para o português.

Tiri kaj puŝi estas bonaj verboj, oni tiras la fiŝojn el la akvo, kaj oni puŝas la aŭtomobilon kiam ili paneas.

DUDEKA LECIONO

La spirito de la lingvo

Ĉiu lingvo havas sian propran spiriton, ne temas pri fantomoj sed pri ia sammaniere netuŝebla,

neklarigebla

afero. Kiam oni diras “en la mezo de la nokto” kaj “meznokte” oni sentas ke la dua esprimmaniero estas laŭ la spirito de Esperanto kaj la unua ne. Kial? Kiel mi jam diris estas miksaĵo da senmateria kaj subtila substancoj.

Zamenhof diris: «*La vera stilo Esperanta estas nek slava, nek germana, nek romana, ĝi estas - aŭ almenaŭ devas esti - nur stilo simpla kaj logika*»

Mi ne kapablas diri al vi, kio estas la spirito de Esperanto, vidu alian ekzemplon de Clauĉe Piron (La Bona Ligvo): “en tiu epoko li praktikis sporton kun vigleco” kaj “tiuepoke li vigle sportis” la dua impresas pli esperante ol la unua. Fakte ankaŭ la esprimo, kiun mi ĵus uzis, “impresas pli esperante”, estas pli laŭ la spirito de la lingvo ol “donas impreson de pli esperanta frazo”. Dum miaj interparoladoj en la interreto mi aŭdis de ĉina samideanino la jenajn vortojn: “Ĉi tie sunas kaj belas, estas printempo en Pekino”. Do mi pensas fine ke la nura maniero por akiri la spiritecon de Esperanto estas multe legi, mia lasta konsilo al vi ĉiuj, miaj lernantoj, estas: legu kaj penu akiri la spiriton de Esperanto.

Vocabulário:

Objetos/Coisas (Substantivos)

Spirito	- Espírito
Fantomo	- fantasma
Afero	- Coisa, causa
Substanco	- Substância
Miksaĵo	- Mistura
Stilo	- Estilo
Sporto	- Esporte
Esprimo	- Expressão
esprimManiero-	Maneira de expressão
Tiuepoke	- en tiu epoko
Vigle	- Vigorosamente

Qualidades (Adjetivos)

Ordinara-	Comum
Saĝa	- Sabio/a
Egala	- Iguais
Interesa	- Interessante
Interreto	- Internet
Printempo	- primavera
Pekino	- Pequim
Konsilo	- Conselho
Netuŝebla	- intocável
Neklarigebla	- Inexplicável
Senmateria	- Imaterial
Slava	- Eslovo/a
Germana	- Alemão/a
Romana	- Romana/o
Simpla	- Simples
Logika	- Lógico/a
Nura	- Única
Subtila	- Sutil

Adverbios

Sammaniere	- Da mesma maneira
Meznokte	- No Meio da Noite

Verbos

Impresi	- Imprimir
Tuŝi	- Tocar
Respekti	- Respeitar
Kredi	- Acreditar
Akiri	- Adquirir
Praktiki	- Praticar
Temu	- Se tratar (assunto)
Suni	- Fazer sol
Belas	- Estar belo/a

ĜENERALA REVIZIO

Aktivaj Participoj

Adjektivo	
-inta	Kiu -is
-anta	Kiu -as
-onta	Kiu -os
Substantivo	
-into	Tiu kiu -is
-anto	Tiu kiu -as
-onto	Tiu kiu -os

Pasiva Participoj

Adjektivo	
-ita	jam finita
-ata	La ago daŭras
-ota	La ago ankoraŭ ne komenxiĝis
Substantivo	
-ito	Tiu kiu -ita
-ato	Tiu kiu -ata
-oto	Tiu kiu -ito

Sufiksoj

-inda

Kiu devas esti ...

-uj

Contingente de um todo, árvore, país
 Kraĵono (caneta) - Kraĵonujo (estojo)
 Frago(morango) - Fragujo (morangueiro)
 Francujo - Franĉa

-ig

Verbo ne tranzitivo → **ig** → Verbo Tranzitivo
 Adjektivo → Verbo (fari)
 Substantivo → Verbo (fari)
 Verbo tranzitivo → fari ke, ordoni

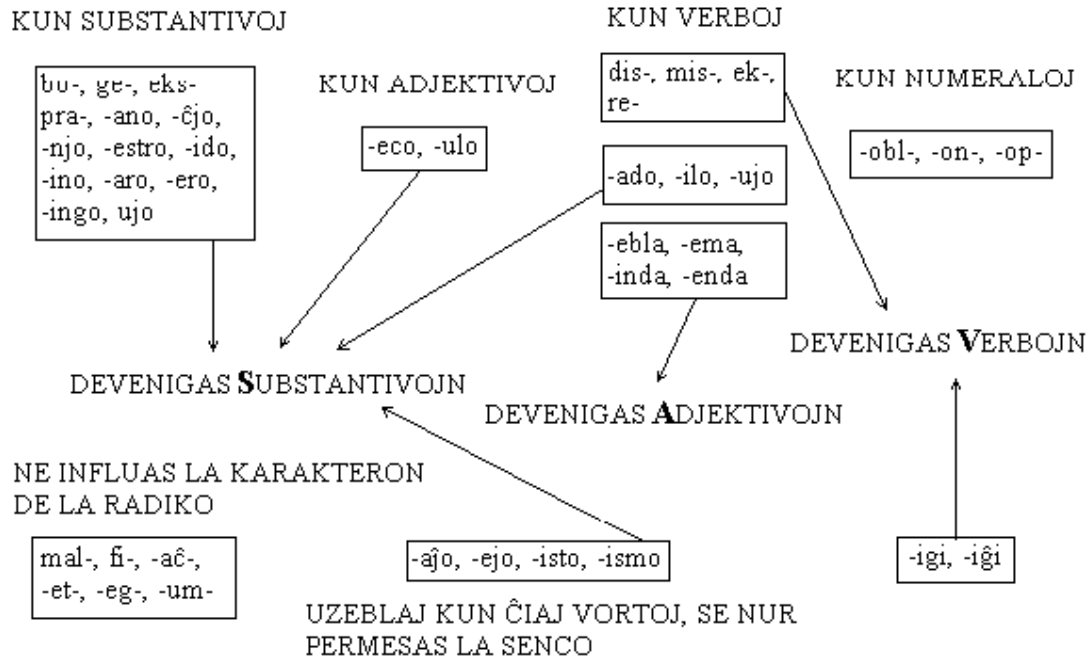
-iĝ

Verbo tranzitivo → **iĝ** → Verbo ne tranzitivo
 Adjektivo → Verbo (fari por si mem)
 Substantivo → Verbo (fari por si mem)

Prefiksoj

-pra

Antigo → Prahomo - Aĉstral, home das cavernas

MALSANOJ DE PLUŜURSOJ

La dorlotbestoj ekzistas en multaj landoj kaj estas konataj per diversaj nomoj. Tamen, la aŭtoroj opiniis, ke la specio estas fakte la sama en ĉiuj mondpartoj. Unu atesto pri tio estas, ke jen kaj jen oni sukcesis grefti gambojn, brakojn, eĉ kapon, de unu besto al alia. La aŭtoroj eltrovis, ke 63,8 % el britaj domoj estas enloĝataj de unu aŭ pli da pluŝursoj kaj estas forta korelativeco inter la nombro de pluŝursoj kaj la nombro de infanoj en

iu domo. La aŭtoroj provis ekzameni 1 598 pluŝursojn kaj akiri detalajn klinikajn antecedentojn; tamen ili ne povis ekzameni unu pluŝurson pro karanteno de la domo (la posedanto suferis rubeolon).

La aŭtoroj ankaŭ streĉis en infanvartejoj kaj malsanulejoj por infanoj en la regiono de Londono kaj trovis 539 diversajn partojn, ofte en malbona stato. Post purigo kaj greftado de la partoj ili sukcesis restaŭri entute 136 pluŝursojn. Restis unu dekstra orelo, kiun ili konservis en likva nitrogeno por eventuala estonta uzo. Ili ekzamenis ĉiun pecimenon ekstere pri stato de la felo, pri eblaj membromankoj, pri la stato (kaj eble mankoj) de la okuloj kaj oreloj. Ili ankaŭ taksis la staton de la remburajo kaj notis iun ŝiron en la felo kun liko de rembura ŝtopaĵo. Ili ankaŭ psikologie ekzamenis la bestetojn, precipe per taksado de la vizaĝmienoj, ĉu la etaj kreaĵoj aspektas feliĉaj. Tre ofta malsano de la studitaj pluŝursoj estis alopecio aŭ haromanko.

La precipa kaŭzo de la alopecio ŝajnis esti troa frotado. Ĉar la plej haromankaj pluŝursoj estis ankaŭ inter la plej feliĉaj (laŭ observitaj mienoj), la aŭtoroj konkludis, ke alopecio ĝenerale respegulas la kvanton de amo inter infano kaj urseto. Ofte observita, sed ne klinike grava malsano estis streĉo kaj plilongigo de unu brako, la rezulto de longdaŭra metodo de transporto. Unu pluŝurso suferis strangan strabismom. Atenta ekzameno malkovris, ke ĝi perdis unu naturan okulon kaj iu nesperta riparinto penis anstataŭigi ĝin per ŝubutono. Unu besteto suferis tordon de la nuko kaj mankon de unu brako. Enketo pri la kaŭzo indikis, ke tiu estis rezulto de disputo inter du infanoj pri posedrajtoj. Unu pluŝurso suferis sindromon de saturita orelo. Oni sukcesoplene

resanigis la dorlotbeston per purigo de la orelo kaj milda sekigo en varma loko super la forno. Kelkaj pluŝursoj suferis psikologian malsanon. La plimulto el tiuj loĝis solaj en polvoplenaj ŝrankoj kaj subtegmentaj fatrasĉambroj. Studo de tiu grupo montris, ke preskaŭ ĉiam la kaŭzo estis neglekto. La maturiĝanta infano ial perdis intereson iom post iom pri la pluŝulo.

Estis tutklare, ke tiuj ursetoj suferis pro manko de atento kaj amo. La Aŭtoroj rekomendas tujan adoptigon de la urseto al infano, kiu povas ami ĝin, kiel la plej bona solvo. Ili asertas, ke „pluŝurso sen amo estas nefeliĉa pluŝurso”. La aŭtoroj nesurprize konkludas, ke la kuracado de malsanoj de pluŝursoj estas ĝuste ne la fako de veterinara medicino kaj ne en tiu de zoologiaj ĝardenistoj. Ili forte kondamnas la ideon, ke ĉiofarantoj kaj fuŝriparistoj rajtas diletanti en delikataj aferoj, kiuj vere bezonas profesiajn atenton kaj juĝon. Ili rekomendas tujan starigon de kurso pri malsanoj de pluŝursoj en ĉiuj veterinaraj fakultatoj.

Steĉjo
(laŭ artikolo de la veterinara ĵurnalo)

Kaj nun?

Ĉu vi aŭdis pri terkulturisto, kiu printempe semas siajn kampojn, sed aŭtune, kiam la greno maturiĝis, ne rikoltas ĝin? Ĉu vi vidis homon, kiu aĉetas biciklon aŭ aŭtomobilon, sed anstataŭ uzi ĝin por siaj bezonoj kaj plezuro, senzorge formetas kaj forgesas ĝin ie kaj daŭrigas iradi piede? Ĉu vi konas iun, kiu havigas al si modernan radioaparaton, sed eĉ unu fojon ne provas ĝiajn kapablojn? Bedaŭrinde ekzistas homoj, kiuj lernas Esperanton, sed baldaŭ laciĝas kaj perdas la intereson, forlasas kaj forgesas la tutan aferon. Ili semis, sed ili ne volas rikolti, lasante la fruktojn defali kaj putri. Ili elspezis tempon kaj monon – tute vane! Ĉar lingvo estas kiel tranĉilo, kiu rustiĝas, kiam oni ne uzas kaj prizorgas ĝin. Jam dum unu-du jaroj oni povas forgesi grandan parton de tio, kion oni lernis, kiam oni ne refreŝigas sian memoron. Certe vi, kiu legas tiujn ĉi liniojn, ne apartenas al tiaj senpripensaj, facilanimaj kaj senkarakteraj homoj, kiuj turniĝas laŭ la vento. Se vi foje komencis iun aferon, vi ankaŭ finos ĝin! Daŭrigu la laboradon pri Esperanto, refreŝigante viajn sciojn kaj perfektigante vin en la lingvo, ankaŭ praktike uzante ĝin. Por tio mi donas al vi jenajn konsilojn:

1. Abonu kaj legu regule almenaŭ unu Esperantan **gazeton**, kiu tenos vin en kontakto kun la tuta Esperanta mondo kaj plivastigos vian spiritan horizonton. Se vi estas malriĉa kaj ne havas sufiĉe da mono por aboni iun gazeton, formu «akcian societeton» el kelkaj viaj gekonatoj kaj abonu la gazeton kune kun ili, laŭvice legante ĝin.

2. Legu la ampleksan kaj interesan Esperantan **literaturon**, kie apud originalaj verkoj ekzistas tradukoj el kelkaj dekoj da lingvoj, multaj el ili tiaj, kiaj certe ne troviĝas en via propra lingvo. Per Esperanto vi povas konatiĝi kun la japana, hungara, ĉeĥoslovaka, pola, sveda, kataluna, estona, latva kaj aliaj literaturoj, kiuj estas malmulte konataj eksterlande. Ne nur legu, sed ankaŭ **aĉetu** Esperantajn librojn, ĉar tiel vi ebligas al la eldonejoj aperigi ĉiam novajn kaj novajn librojn. Aĉetu ĉiujare almenaŭ unu solidan libron

kaj kolektu al vi iom post iom malgrandan Esperantan bibliotekon, kiu estos ornamo kaj fiero de via hejmo. Por havi ĉiam freŝan legmaterialon, fondu **legrondon** inter viaj Esperantaj gekonatoj! La rondo povas konsisti el ekzemple 5 membroj, kiuj kunmetas monon por aĉeti tiom da libroj kiom da rondanoj estas. Laŭvice oni legas la librojn kaj poste dislotumas ilin inter si. Instigu ankaŭ vian Esperantan klubon fondi al si bibliotekon kaj la urban bibliotekon havigi al si Esperantajn librojn. Bedaŭrinde la homoj kutime ne havas tempon por legi Esperantajn librojn. Sed ne estas ja necese legi dum la tuta tago! Sufiĉas, se vi legos ĉiutage almenaŭ 15 minutojn aŭ duonhoron. Tiom da tempo povas trovi eĉ la plej okupata homo, ekzemple post la tagmanĝo, antaŭ la endormiĝo k.t.p.

Legante ĉiutage nur 5 paĝojn, oni povas tralegi dum la jaro kelkajn dikajn librojn. Necesas nur bona volo kaj konstanteco!

3. Tre utila kaj interesa estas **korespondado** kun eksterlandanoj. Per tia korespondado vi havos ne nur bonan ekzercon en Esperanto, sed vi havigos al vi ankaŭ amikojn en fremdaj landoj, vi ekscios pri la vivkondiĉoj kaj pensmaniero de aliaj popoloj kaj ĉiamaniere plivastigos vian horizonton. Adresojn por korespondado oni povas trovi en la Esperantaj gazetoj, aŭ prefere mem anoncu pri via deziro en iu gazeto. En tiu okazo oni devas almenaŭ unu fojon respondi al ĉiu skribinto.

4. Inter la esperantistoj **parolu nur Esperante**, ĉar vian gepatran lingvon vi povas paroli ĉie tiom, kiom vi deziras, sed Esperante vi povas paroli malofte kaj nur kun la esperantistoj. Tial eluzu ĉiun okazon por paroli Esperante! Komence tio kompreneble estas malfacila kaj peniga, vi devas serĉi vortojn, balbutas kaj faras erarojn, sed ĉe diligenta ekzercado vi baldaŭ rimarkos, ke vi povas jam tute libere esprimi viajn pensojn en la nova lingvo.

5. Ne pre aliĝu al via loka **Esperanta klubo** kaj pere de ĝi al la landa asocio kaj partoprenu la internacian movadon. En la klubo ne estu «meblo», kiu nur pagas sian kotizon, sed alie tute ne partoprenas la kluban vivon. Ne, estu **vera, aktiva membro**, kiu partoprenas ĉiujn ĝojojn kaj malĝojojn de la klubo, kiu regule vizitas la kunvenojn, kunagas en la programoj kaj ĉiuj entreprenoj de la klubo, memorante, ke Esperanto estas nia komuna posedaĵo kaj ke **ni ĉiuj devas labori por ĝi**. Se iu opinias, ke li ne havas multe da utilo de la klubo, li konsideru ankaŭ tion, ke **la klubo**

bezonas lin, ĉar maro konsistas el akvogutoj, kaj ju pli multnombraj kaj fortaj estas la kluboj, des pli forta estas ankaŭ la tuta movado.

6. Se vi havas radio-aparaton, aŭskultu regule la Esperantajn dissendojn el la diversaj landoj kaj ne forgesu sendi al la stacioj poŝtkarton kun danko. Alie la stacio ne scias ja, ke vi aŭskultis ĝin, kaj ricevinte neniujn aŭ tro malmultajn sciigojn pri aŭskulto, la stacio baldaŭ ĉesigos siajn Esperantajn dissendojn.

7. Por certigi pri viaj scioj en Esperanto kaj ricevi diplomon pri tio, absolvu superan ekzamenon ĉe via landa asocio. Zorge tralerninte tiun ĉi libron kaj leginte la necesan literaturon, vi devos esti kapabla por tio.

Troviĝas homoj, kiuj diras, ke ili ne bezonas Esperanton, ĉar ili **povas** tre bone vivi ankaŭ sen ĝi, tute vere oni povas, same kiel oni povas vivi sen biciklo, sen aŭtomobilo, fervojo, aeroplano, telefono, telegrafo, gramofono, kino, radio k.t.p. Sed tiuj produktoj de la moderna tekniko povas fari nian vivon pli agrabla kaj komforta. Same ankaŭ Esperanto, kvankam ĝi ne apartenas al niaj nepraj vivbezonaĵoj, povas plikomfortigi nian kulturan nivelon. Ĉar en nia tempo ĝi estas jam vera kulturfaktoro, kiu spirite proksimigas nin al la aliaj popoloj kaj ilia kulturo. Ni do eluzu Esperanton en ĝia rolo de internacia lingvo! Kaj samtempe ni ne forgesu malfermi ankaŭ la okulojn de la «nekredemaj Tomasoj» kaj ĉiamaniere labori por la progreso kaj disvastiĝo de Esperanto!

(el Seppik)

ENHAVO

A Missão do Esperanto

Mesaĝo de la spirito Emmanuelo

História da Lingua

Malgranda Historieto de la Lingvo

Unua Leciono

Prononco, La, kaj, -in, mal-, -o, -a, vir-, Pluralo (-j)

Dua Leciono

Estas, de, ankaŭ, ge-, -ar

Tria Leciono

-as, Li, Ŝi, Ĝi, Ili, al, en, la plej, -ul

Kvara Leciono

Akuzativo (-n), -i, -ist, -ant,ne, jes, -ej, sur, lia, ŝia, ĝia

Kvina Leciono

-e, -et, -u, Mi, sur, apud, kun

Ĝenerala Revizio

Sesa Leciono

sub , -eg, Ni, Vi, Nia, Via, -an, tro, multe da, do

Unua Ekzameno

Sepa Leciono

-is, -os, inter, sen, numeroj, -on, -obl, ĝis, re-

Oka Leciono

Per, Akuzativo de direkto, el, antaŭ, ambaŭ, ek-, -il

Naŭa Leciono

pli ol, malpli ol , pri, -ad, mis-

Deka Leciono

-us, -ema, se, Oni, pro, -aĵ, mis-

Ĝenerala Revizio

Dek-unua Leciono

Kiu tiu, iu, io Kio tio, jen, ĉirkaŭ, preskaŭ

Dek-dua Leciono

Kie, tie, ie, Kia, tia, ia, -ec, sen, laŭ

Dua Ekzameno

Dek-tria Leciono

Kiel, Tiel, Iel, kial, tial, Ial, ĉar, mem, sed, tuj, kelkaj

Dek-kvara Leciono

Kiom, tiom, iom, Kiam, Tiam, iam, Kies, Ties, ies, cirkaŭ

Dek-Kvina Leciono

Ĉiu, Ĉiuj, Ĉio, Ĉioj, Ĉie, Ĉiel, ĉiom, neniu, nenio, nenie, neniel, neniom, el, krom, sin

Ĝenerala Revizio

Dek-sesa Leciono

ig, iĝ, pra-, ankoraŭ, -uj

Dek-sepa Leciono

-inta, -anta, -onta

Dek-oka Leciono

-ita, -ata, -ota, -inda

Dek-naŭa Leciono

-inte, -ante, -onte, -ite, -ate, -ote, tra, tuj, trans

DuDeka Leciono

Spirito de la lingvo

Fina Revizio

Fina Ekzameno

Legajtoj

Legajo

Malsanoj de pluŝurso

Legajo

Kaj nun

